

Programul Operational Dezvoltare Durabila - Podd

ANNEX V

Template for programmes supported from the ERDF (Investment for Jobs and growth goal), ESF+, the JTF, the Cohesion Fund and the EMFF – Article 16(3)

CCI	
Title in EN	Sustainable Development Operational Programme
Title in national language(s)	Programul Operational Dezvoltare Durabila
Version	
First year	2021
Last year	2027
Eligible from	
Eligible until	
Commission decision number	
Commission decision date	
Member State amending decision number	
Member State amending decision entry into force date	
Non substantial transfer (art. 19.5)	Yes/No
NUTS regions covered by the programme (not applicable to the EMFF)	
Fund concerned	☒ ERDF
	☒ Cohesion Fund
	☐ ESF+
	☐ JTF
	☐ EMFF

* Numbers in square brackets refer to number of characters.”

1. Programme strategy: main development challenges and policy responses

Reference: Article 17(3)(a)(i)-(vii) and 17(3)(b) CPR

Text field [30 000]

PODD 2021-2027 este elaborat în concordanță cu obiectivul Uniunii Europene de conservare, protecție și îmbunătățire a calității mediului, în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 191 alineatul (1) din TFUE.

Totodată, în elaborarea PODD s-a avut în vedere Semestrul European, care oferă un cadru pentru identificarea priorităților naționale în materie de reforme și monitorizarea implementării acestora, Recomandările Specifice de Țară relevante, Programul Național de Reformă, Rapoartele de Țară din

2019 și 2020 și Anexa D a Raportului din 2020, precum și nevoile de dezvoltare identificate la nivel național. Astfel, prin investițiile care urmează a fi realizate, PODD va adresa provocările și deficiențele identificate în Rapoartele de Țară recente și la punerea în practică a deciziilor Semestrului European, prin finanțarea celui de-al doilea obiectiv de politică din Regulamentul nr., respectiv "o Europă mai verde, cu emisii scăzute de carbon, prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor".

Așadar, strategia PODD se bazează pe obiective care vizează asigurarea coeziunii sociale, economice și teritoriale prin sprijinirea unei economii cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și prin asigurarea utilizării eficiente a resurselor naturale.

Prin PODD sprijinul este direcționat către un număr limitat de sectoare care urmează să servească la utilizarea în mod coerent a finanțării din partea Uniunii și la maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar. Astfel, prin PODD vor fi finanțate nevoile de dezvoltare din următoarele sectoare: adaptarea la schimbările climatice prin creșterea eficienței energetice și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și a adecvanței sistemului energetic; infrastructura de apă și apă uzată; economia circulară; conservarea biodiversității; calitatea aerului și decontaminarea siturilor poluate; managementul riscurilor.

Din analiza socio-economică efectuată pentru sectoarele avute în vedere pentru PODD, au rezultat următoarele aspecte:

Intensitatea energetică în România este peste media UE, ceea ce determină nevoia de creștere a eficienței energetice, scăderea emisiilor de CO₂ și GES în vederea atingerii obiectivelor UE de neutralitate climatică și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și a adecvanței sistemului

Obiectivul general al României în domeniul energiei este conturat prin Planul Național Integrat de Energie și Schimbări Climatice (PNIESC). Planul stabilește obiective, dar și politici și măsuri aferente celor cinci dimensiuni ale Uniunii Energetice.

Totodată, strategia PODD are în vedere Raportul de Țară din 2020 în care se menționează că investițiile în eficiența energetică rămân în continuare scăzute, în ciuda unor stimulente adecvate din partea statului, iar pentru îndeplinirea obiectivului UE 2030 de eficiență energetică de 32,5%, trebuie atrasă o cotă mai mare de finanțare privată.

Totodată, PODD va viza o serie de domenii investiționale prioritare la nivel european identificate de Comisie, axate pe promovarea măsurilor de eficiență energetică, având în vedere faptul că sărăcia energetică afectează o gospodărie din patru, iar intensitatea energetică la nivel național se menține peste media Uniunii, respectiv pe promovarea energiei din surse regenerabile.

De asemenea, Comunicarea COM(2016) 860 "Energie curată pentru toți europenii" propune, printre alte deziderate europene, eficiența energetică și flexibilitatea. De asemenea, și aceste două obiective au conturat intervențiile avute în vedere a fi implementate prin acest program.

Ținând seama de necesitatea identificării măsurilor adiționale necesare de reducere a consumului conform obiectivelor asumate la nivel european, în urma analizei la nivel național a fost evidențiat că industria reprezintă cea mai mare pondere - de 26,4% în consumul final total, date confirmate și în Raportul de Țară semestrial (2020).

Totodată, a fost evidențiat că implementarea sistemelor de distribuție inteligentă și a soluțiilor de stocare, reprezintă un pas intermediar esențial pentru asigurarea flexibilității sistemului energetic, în contextul integrării sporite a SRE în rețea, aceste sisteme contribuind la creșterea eficienței energetice în cadrul sectoarelor rezidențial și terțiar.

Astfel, viitoarele investiții ce se vor realiza din PODD au în vedere, pe de o parte, îndeplinirea obiectivelor strategice asumate în PNIESC, precum și sprijinirea atingerii obiectivelor propuse în

pachetul “Energie curată pentru toți europenii” la orizontul anului 2030.

Infrastructura de apă și apă uzată insuficientă și inadecvată în raport cu cerințele de conformare cu directivele de mediu și pentru asigurarea adecvată a calității vieții

România a asumat prin Tratatul de Aderare la UE implementarea Directivei nr. 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman și Directivei nr. 91/271/CEE privind colectarea și epurarea apelor uzate. În vederea conformării cu prevederile acestor directive România a avut perioade de tranziție, aceste nefiind respectate. Astfel, până în decembrie 2015, era necesară conformarea cu anumiți parametri ai apei potabile, iar până în 2018 trebuiau îndeplinite obligațiile privind colectarea și tratarea apei uzate în aglomerările cu peste 2000 l.e., cu termen intermediare pentru aglomerările peste 10.000 l.e. în decembrie 2015.

În Raportul de Țară din 2020, se arată că politica României în domeniul apei prezintă în continuare deficiențe, în special în ceea ce privește accesul la apă și la canalizare în zonele rurale, precum și cantitatea și calitatea apei potabile. Totodată, Raportul evidențiază că acțiunile legate de colectarea apelor uzate și conectarea la infrastructura publică de canalizare nu sunt încă finalizate, iar diferența până la atingerea obiectivului fixat privind colectarea apelor uzate generate de aglomerările cu peste 2 000 de locuitori echivalenți este de 26 %. La nivelul UE, în medie, 96 % din cetățeni sunt conectați în prezent la rezerve de apă potabilă, iar în România în 2017 doar 67,5 % din cetățeni erau conectați la apă potabilă. Accesibilitatea din punct de vedere financiar este cea mai scăzută din UE, cheltuielile cu aprovizionarea cu apă și cu canalizare reprezentând peste 6 % din cheltuielile gospodăriilor din cadrul celui mai sărac grup al populației. Măsurile identificate în Raportul de Țară vizează extinderea și modernizarea infrastructurii de apă potabilă și de apă uzată, monitorizarea calității apei potabile și modernizarea laboratoarelor pentru o mai bună monitorizare a substanțelor deversate în ape.

Deși au fost finanțate proiecte prin POSM 2007-2013, prin POIM 2014-2020 și prin PNDR 2007-2013 și 2014-2020 (unele proiecte înregistrând întârzieri), există decalaje în atingerea Țintelor asumate prin Tratatul de Aderare. În consecință, pentru aglomerările peste 10.000 l.e., în data de 08.06.2018, COM a transmis autorităților române scrisoarea de punere în întârziere în cauza 2018/2109 referitoare la Directiva 91/271/CEE.

O primă evaluarea a necesarului de investiții în sector a fost realizată de Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare în baza datelor furnizate la nivelul anului 2018 și cu referire la toate aglomerările care au făcut subiectul negocierilor în contextul aderării la UE. Ca urmare a acestei evaluări rezultă un necesar preliminar de investiții de 13 miliarde de euro pentru apă uzată și de 9 miliarde de euro pentru apă potabilă. Evaluarea finală a necesarului de investiții va fi realizată în cadrul Planului strategic de finanțare, bazat pe Planul National de investiții elaborat în urma finalizării Listei actualizate a aglomerărilor de peste 2000 l.e., aflate în curs de elaborare de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor cu Banca Mondială.

Având în vedere decalajul substanțial în îndeplinirea angajamentelor de conformare, investițiile care vizează sectorul apă – apă uzată din PODD reprezintă o prioritate strategică și vor fi realizate conform Master Planurilor Județene reactualizate și a Planurilor de Management ale Bazinelor Hidrografice. Totodată, în PODD va continua politica de regionalizare în sector, demarată în perioadele de programare financiară anterioare, avându-se în vedere implementarea proiectelor începute în perioada 2014-2020 a căror finalizare se va realiza începând cu anul 2023, precum și dezvoltarea de noi proiecte care vizează conformarea cu prevederile Directivei privind epurarea apelor uzate urbane.

Referitor la alimentarea cu apă, proiectele vor viza, în principal, asigurarea calității apei și conectarea la sistemele de alimentare cu apă în contextul proiectelor integrate regionale de apă și apă uzată. O pondere importantă o vor avea măsurile vizând reducerea pierderilor de apă, astfel cum a fost recomandat atât de Raportul 12/2017 al ECA „Implementing the Drinking Water Directive: water quality and access to it improved in Bulgaria, Hungary and Romania, but investment needs remain substantial”, cât și de analizele efectuate la nivel național cu privire la măsurile necesare pentru

eficientizarea și asigurarea sustenabilității proiectelor. În plus se vor avea în vedere prevederile directivei care amendează Directiva privind calitatea apei destinate consumului uman legat în special de asigurarea accesului la apă.

În ceea ce privește colectarea și epurarea apelor uzate urbane, finanțarea va fi acordată pentru aglomerările cu peste 2000 l.e. dând prioritate finalizării investițiilor în aglomerările peste 10.000 de locuitori echivalenți, astfel încât să fie evitate penalitățile generate de infringement și să nu fie afectat procesul de regionalizare care reprezintă pilonul principal de susținere a procesului investițional în sector. Totodată, proiectele vor avea ca obiectiv și asigurarea facilităților de management al nămolului rezultat de la stațiile de epurare. Pentru sectorul de apă și apă uzată se va acorda prioritate proiectelor care vizează colectarea și epurarea apelor uzate, fără a fi afectat însă principiul abordării integrate al investițiilor în sector.

Necesitatea accelerării tranziției spre economia circulară printr-o gestionare eficientă a deșeurilor

La nivel european a fost revizuită legislația privind managementul deșeurilor, fiind adoptat *Pachetul privind economia circulară* prin care statele membre sunt obligate să ia măsuri specifice pentru a susține prevenirea, pregătirea pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor în detrimentul depozitării și incinerării acestora.

Politica națională în domeniul gestionării deșeurilor se subscrie politicii europene în materie de prevenire a generării deșeurilor și urmărește reducerea consumului de resurse și punerea în practică a ierarhiei deșeurilor. Investițiile PODD vizează consolidarea economiei circulare, prin prevenirea generării de deșeuri și reducerea acestora, utilizarea eficientă a resurselor, reutilizare, reparare și reciclare sau alte operațiuni, precum și închiderea depozitelor neconforme, astfel încât valoarea produselor, a materialelor și a resurselor să fie menținută în economie cât mai mult timp posibil.

Scopul acestor investiții îl reprezintă contribuția la îndeplinirea tuturor obiectivelor prevăzute în legislația națională și a celor din *Pachetul privind economia circulară*, în principal pregătirea pentru reutilizare și reciclarea a 65% din masa deșeurilor municipale și reducerea cantității de deșeuri municipale depozitate până la minim 10% din cantitatea totală de deșeuri municipale depozitate până în 2035.

Totodată, investițiile în acest sector au în vedere aspectele identificate în Raportul de Țară din 2020, în care se precizează că gestionarea deșeurilor continuă să reprezinte o provocare majoră pentru România, înregistrându-se în continuare o rată scăzută de reciclare a deșeurilor municipale (14 %) și rate ridicate de depozitare a deșeurilor (70 %). În plus, ratele de reciclare stagnează din 2013, în timp ce rata de incinerare a crescut ușor la 4 %. În 2017, cantitatea de deșeuri municipale generate pe cap de locuitor în România continua să se situeze cu mult sub media UE, de aproximativ 487 kg. De asemenea, în Raportul de Țară se menționează că în Raportul de alertă timpurie pentru România, se consideră că există riscul ca țara să nu atingă obiectivul privind pregătirea pentru reutilizarea/reciclarea deșeurilor municipale stabilit pentru 2020.

Nivelul limitat de conservare a biodiversității în ariile Natura 2000 și de asigurare a managementului adecvat pentru menținerea sau refacerea stării favorabile de conservare a habitatelor și speciilor

În România, ariile naturale protejate sunt clasificate în arii protejate de interes național (Parcuri Naționale, Parcuri Naturale, rezervații, etc.) și arii protejate de interes internațional (situri Natura 2000, situri Ramsar, etc.). Dintre ariile protejate de interes internațional, cele mai numeroase sunt siturile Natura 2000, desemnate la nivel european. Rețeaua de situri Natura 2000 este instrumentul principal pentru conservarea patrimoniului natural pe teritoriul Uniunii Europene. Aceasta este fundamentată pe două directive, respectiv Directiva 92/43 din 1992 privind Conservarea Habitatelor Naturale și a Faunei și Florei Sălbătice și Directiva 79/409 din 1979 amendată în 2009 prin Directiva 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbătice. La nivelul României există 435 de Situri de Importanță Comunitară (SCI) și 171 de Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA).

Pentru a garanta că siturile Natura 2000 sunt gestionate într-un mod clar și transparent, precum și pentru a exista un cadru solid și eficient pentru punerea în aplicare și monitorizarea măsurilor de conservare, deși nu sunt obligatorii în temeiul Directivei Habitare, Comisia Europeană încurajează cu fermitate SM să elaboreze planuri de management pentru siturile Natura 2000 identificate pentru a exista un cadru transparent privind starea de conservare a speciilor și habitatelor și obiectivele specifice de conservare.

Prin PODD se vor avea în vedere investiții care vizează conservarea biodiversității prin: asigurarea unui management eficient al ariilor naturale protejate; protecția diversității biologice, inclusiv refacerea ecosistemelor degradate din ariile protejate, dezvoltarea capacității administrative a structurilor de management și autorităților de reglementare. Totodată, va fi avută în vedere creșterea nivelului de cunoaștere privind biodiversitatea, ecosistemele și serviciile aferente acestora.

De asemenea, protecția biodiversității se va realiza și în cadrul celorlalte priorități de finanțare din PODD sau alte programe, care vor promova proiecte bazate pe infrastructura verde și serviciile oferite de ecosisteme, în acord cu elementele rezultate din evaluarea impactului asupra mediului.

Astfel, PODD va sprijini elaborarea și implementarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000 și ariile naturale protejate, dezvoltarea de măsuri generale de cunoaștere (inclusiv studii), monitorizare și conservare a diversității biologice, precum și acțiuni de reconstrucție ecologică a ecosistemelor degradate.

Investițiile în implementarea planurilor de management a ariilor protejate vor ține seama și de cele identificate în Raportul de Țară din 2020, unde se precizează că exploatarea ilegală intensivă a pădurilor românești este o problemă recurentă, care duce la reducerea capacității naturale de captare a dioxidului de carbon a pădurilor și la pierderea semnificativă a biodiversității. De asemenea, vor fi avute în vedere aspectele identificate în Raportul de Țară din 2019 în care se precizează că România a rămas în urmă cu privire la câteva componente esențiale care afectează nivelul de trai, printre care și infrastructura verde.

Măsuri insuficiente pentru îndeplinirea cerințelor de monitorizare și reducere a emisiilor astfel încât să se contribuie în mod eficient la realizarea obiectivelor Uniunii Europene privind calitatea aerului

Conform Directivei 2008/50/CE privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa, SM au obligația de a îmbunătăți monitorizarea și evaluarea calității aerului, precum și de a raporta COM asupra calității aerului.

Totodată, conform Directivei (UE) 2016/2284 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici (Directiva NEC) fiecare Stat Membru are angajamente de monitorizare și reducere a emisiilor de poluanți atmosferici (particule fine în suspensie-PM_{2,5}, oxizi de azot-NO_x, dioxid de sulf – SO₂, compuși organici volatili- COV_{nm} și amoniac – NH₃) cu ținte stabilite pentru anii 2020 și 2030, precum și obligația de a elabora un program național de control al poluării atmosferice (PNCPA).

Având în vedere aceste prevederi ale directivelor, investițiile demarate prin POIM privind dotarea sistemului național de evaluare și monitorizare a calității aerului în vederea dezvoltării și îmbunătățirii Evaluării Naționale a Calității Aerului vor fi continuate și diversificate astfel încât România să respecte cerințele de asigurare și control al calității datelor și de raportare a RO către CE și să asigure premisele pentru protejarea sănătății umane și a mediului ca întreg, conform standardelor Organizației Mondiale a Sănătății.

Totodată, s-a avut în vedere Raportul de Țară din 2020 care menționează că poluarea aerului continuă să fie o problemă în România și identifică măsuri de sprijin menite să abordeze principalele

surse de poluare a aerului, să conducă la îmbunătățirea calității aerului și la modernizarea monitorizării. De asemenea, Raportul evidențiază că modernizarea și îmbunătățirea rețelei de monitorizare a calității aerului și sprijinirea raportării în timp util a datelor privind calitatea aerului sunt de o importanță capitală.

Astfel, prin PODD sunt vizate investițiile de modernizare a monitorizării calității aerului și cele privind eficiența energetică în întreprinderi, restul măsurilor care conduc la îmbunătățirea calității aerului (eficiența energetică în clădiri și în încălzirea centralizată, transport urban curat) vor fi realizate prin programele regionale.

Slaba cunoaștere a situației privind siturile contaminate și risc crescut asupra sănătății umane și a mediului

În anul 2015 România a adoptat Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (HG nr. 683/2015). Strategia identifica un număr de 1393 situri contaminate și potențial contaminate, dintre care 210 situri contaminate istoric și 1183 situri potențial contaminate, ca urmare a desfășurării activităților economice. Numărul mare al siturilor potențial contaminate și contaminate se datorează includerii siturilor din industria minieră și metalurgică, a siturilor din industria petrolieră și a depozitelor de deșeuri menajere neconforme.

Totodată, conform Raportului de Țară din 2019, România a rămas în urmă cu privire la câteva componente esențiale care afectează nivelul de trai, printre care și remedierea siturilor.

Astfel, pentru a minimiza riscurile potențiale asupra sănătății umane, a calității solurilor, subsolului, apelor subterane și apelor de suprafață, ecosistemelor și altele asemenea, sunt necesare investiții care să aibă ca rezultat reducerea numărului acestor situri și a riscului generat de acestea asupra sănătății umane și a mediului.

Investițiile PODD vor promova, în principal, măsuri de investigare preliminară și detaliată, evaluarea riscului asupra mediului și, ulterior, remedierea siturilor contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor naturale și asigurarea calității factorilor de mediu, în vederea protejării sănătății umane.

Gradul insuficient de adaptare la efectele schimbărilor climatice și managementul riscurilor

Raportul de Țară din 2020 evidențiază că frecvența mai mare a fenomenelor meteorologice extreme a provocat deja daune materiale în ultima perioadă. În ultimele două decenii, România a fost afectată de inundații ale bazinelor hidrografice și ale zonei costiere, precum și de secete severe care ar putea fi urmarea schimbărilor climatice. România se numără printre țările UE care sunt cel mai expuse inundațiilor de amploare, iar aproximativ 13 % din suprafața țării reprezintă zone inundabile. Totodată, Raportul evidențiază că în perioada 2002-2012, România s-a numărat printre țările din UE cu cel mai mare număr de decese cauzate de inundații și cu cele mai multe locuințe deteriorate, costurile directe totale fiind estimate la 3,6 miliarde EUR. Investițiile pentru gestionarea inundațiilor viitoare identificate în planurile de management al riscului de inundații se ridică la aproximativ 3,7 miliarde EUR. În absența unor politici privind schimbările climatice, clima se va schimba în mod considerabil în următorii 50-100 de ani, ceea ce va duce la o pierdere de aproximativ 8-10 % din PIB-ul pe cap de locuitor în România până în 2100.

Conform Raportului de țară realizat de Direcția Generală Mediu din cadrul Comisiei Europene "Evaluarea din 2019 a punerii în aplicare a politicilor de mediu ale UE - Raport de țară - România",

aprilie 2019, România înregistrează întârzieri în ceea ce privește măsurile de adaptare la schimbările climatice, prevenirea inundațiilor și a altor pericole naturale. În raport au fost identificate nevoile de investiții prioritare pentru a promova adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența în fața dezastrelor și, în special, pentru a pune în aplicare strategii de prevenire a riscurilor și a aborda riscurile legate de schimbările climatice și riscurile naturale (inundații, secetă, incendii forestiere, alunecări de teren, cutremure), conform priorităților stabilite la nivel național și în cadrul coordonării și cooperării transfrontaliere și transnaționale.

Conform Evaluării riscului de dezastre la nivel național, conform datelor istorice, inundațiile și seceta se află printre riscurile cu cea mai mare frecvență pe teritoriul României.

În ceea ce privește managementul riscurilor, este în continuare nevoie de investiții în vederea asigurării unei societăți reziliente la riscuri și dezastre și adaptată la realitatea operațională. Astfel sunt necesare investiții privind prevenirea riscurilor, dar și de investiții ținând seama de nevoia comunității de a se adapta și recupera după un dezastru prin menținerea și reabilitarea structurilor și funcțiilor sale esențiale.

Abordarea utilizării Investiției Teritoriale Integrate (ITI) - acest instrument va fi utilizat pentru Rezervația Biosferei Delta Dunării, pentru Valea Jiului și pentru alte teritorii care vor aplica acest instrument.

În ceea ce privește Delta Dunării, având în vedere că este o zonă cu specific geografic unic, de importanță ecologică națională și internațională, prioritățile din PODD care vor contribui la implementarea Strategiei Dezvoltării Durabile a Deltei Dunării vor avea în vedere:

- promovarea eficienței energetice în întreprinderi în vederea susținerii unei economii cu emisii scăzute de carbon;
- infrastructura de apă și apă uzată în cadrul acțiunilor integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată regionale;
- economia circulară pentru îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor municipale în vederea asigurării tranziției spre economia circulară, în conformitate cu nevoile identificate în PJGD la nivelul județului Tulcea și Constanța;
- conservarea biodiversității și remedierea siturilor - în cadrul acestei priorități vor fi promovate proiecte constând în implementarea măsurilor de conservare a biodiversității conform Planului de Management al RBDD și a altor arii naturale protejate, precum și reconstrucție ecologică a ecosistemelor din afara ariilor protejate;
- adaptarea la schimbările climatice și managementul riscurilor – în cadrul priorității 4 din PODD vor fi promovate măsuri non-structurale și structurale pentru prevenirea riscului la inundații, cu accent pe utilizarea serviciilor oferite de ecosisteme și cu respectarea legislației de mediu; aceste măsuri trebuie să derive din planul de management al riscului la inundații. Totodată, vor fi avute în vedere și măsuri de întărire a capacității de răspuns a structurilor cu rol în managementul situațiilor de urgență, în acord cu evaluarea națională a riscurilor.

Referitor la Valea Jiului, care a fost cel mai reprezentativ bazin carbonifer de pe teritoriul României și zonă monoindustrială axată pe minerit și activități derivate din acesta, se are în vedere crearea unui ITI pentru un ansamblu urban alcătuit din cele 6 localități - Aninoasa, Lupeni, Petrila, Petroșani, Uricani și Vulcan. Pentru implementarea ITI Valea Jiului va fi constituită o Asociație de Dezvoltare Intercomunitară - ADI ITI Valea Jiului, care va urmări atingerea obiectivelor tranziției energetice și ale

dezvoltării economice în comunitățile din Valea Jiului în concordanță cu indicatorii propuși prin Strategia pentru Tranziția de la cărbune în Valea Jiului.

Selecția proiectelor și prioritizarea acestora are/va avea la bază domeniile identificate în Strategia pentru Tranziția de la cărbune în Valea Jiului și Planul de acțiuni.

Guvernanța PODD – În conformitate cu principiul și normele gestiunii partajate, statele membre au responsabilitatea principală pentru managementul și controlul asistenței financiare nerambursabile din partea Uniunii, iar pachetul legislativ promovat în acest sens pentru implementarea fondurilor europene 2021-2027 aflate în gestiune partajată, cuprinde o serie de reglementări care impun statelor membre acțiuni de ordin administrativ și organizatoric privind stabilirea cadrului instituțional, sarcinile și responsabilitățile diferitelor organisme din cadrul sistemului de management și control aferent acestor fonduri.

În vederea asigurării unei tranziții fără probleme de la perioada de programare financiară 2014-2020 către viitoarea perioadă de programare 2021-2027, precum și pentru a asigura o continuitate a finanțărilor din bugetul Uniunii Europene, Autoritatea de Management a Programului Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 va fi Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Dezvoltare Durabilă.

Totodată, vor fi menținute Direcțiile Regionale de Infrastructură Bacău, Galați, Pitești, Craiova, Timișoara, Cluj Napoca, Sibiu, București –Ilfov și vor avea statut de organism intermediar.

Astfel, cadrul instituțional propus pentru perioada de programare 2021-2027, are la bază lecțiile învățate, o descentralizare a implementării și apropierea de beneficiari, cu scopul de a crește leadership-ul în implementarea fondurilor europene și a limita dispersia de funcții în multe instituții.

Funcția contabilă va fi îndeplinită de Autoritatea de Certificare și Plată (ACP), structură în cadrul Ministerului Finanțelor Publice. Aceasta va îndeplini:

- funcția contabilă prevăzută în regulament pentru programele;
- atribuțiile financiare orizontale ce derivă din relația cu Comisia Europeană (primirea fondurilor de la CE, asigurarea schimburilor valutare și alimentarea conturilor AM, ținerea evidențelor contabile privind sumele primite și efectuarea reconcilierilor bancare, elaborarea previziunilor cererilor de plată ce urmează a fi transmise CE prin intermediul SFC, în colaborare cu MFE) pentru toate programele operaționale cu excepția celor de cooperare teritorială,
- alte atribuții necesare implementării fluxurilor financiare.

Funcția de audit va fi îndeplinită, ca și în prezent, de Autoritatea de Audit de pe lângă Curtea de Conturi a României, organism independent din punct de vedere operațional față de Curtea de Conturi și față de celelalte autorități responsabile cu managementul și implementarea fondurilor externe nerambursabile.

Table 1		
Policy objective	Specific objective	Justification (summary) [2 000 per specific objective or dedicated priority]
'a greener, low-carbon and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate adaptation and risk prevention and management	(i) promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions	<p>Conform Raportului de țară Investițiile în eficiența energetică rămân în continuare scăzute, în ciuda unor stimulente adecvate din partea statului iar pentru îndeplinirea obiectivul UE 2030 de eficiență energetică de 32,5%, trebuie atrasă o cotă mai mare de finanțarea privată. În cadrul PNIESC, România a indicat o nevoie totală de investiții de aproximativ 22 de miliarde EUR în domeniul energiei și climei pentru perioada 2021-2030 ceea ce evidențiază contribuția esențială pe care fondurile europene derulate prin PODD, o vor avea în aceste sectoare.</p> <p>În scopul atingerii Țintelor comune la nivelul Uniunii, România și-a propus prin intermediul PNIESC:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) cu cel puțin 40% până în 2030, comparativ cu 1990; • Creșterea ponderii de energie din surse regenerabile în consumul final până la 30,7% în 2030; • Scăderea consumului final de energie cu 40,4% în 2030; • Atingerea unui grad de interconectare a sistemelor de transport a energiei electrice de 15% până în 2030. <p>Astfel, alegerea acestui obiectiv specific este rezultatul necesității pe de o parte de a respecta Țintele asumate de România și de a contribui la dezvoltarea coerentă și continuă a sectorului energetic național, iar pe de altă parte pentru a contribui susținut atât la realizarea politicilor și măsurilor aferente celor cinci dimensiuni ale Uniunii Energetice, cât și la realizarea obiectivelor europene comune din pachetul "Energie curată pentru toți europenii".</p>
	(iii) developing smart energy systems, grids and storage outside TEN-E	<p>Pachetul „Energie curată pentru toți europenii” propune noi reguli care să aducă avantaje considerabile din perspectiva consumatorului, din perspectiva mediului și din punct de vedere economic.</p> <p>Unul din documentele pachetului „Energie curată pentru toți europenii” urmărește să stabilească un design modern pentru piața energiei electrice din UE, adaptat la noile realități ale pieței - mai flexibil, mai orientat către piață și mai bine plasat pentru a integra o pondere mai mare de surse regenerabile.</p> <p>Prin selectarea acestui obiectiv specific România dorește să contribuie la modernizarea pieței naționale de energie ca parte integrantă a pieței de</p>

		energie europeană. Implementarea infrastructurii inteligente reprezintă un pas intermediar esențial pentru asigurarea flexibilității sistemului energetic, care oferă beneficii tangibile atât pentru operatorii cât și pentru utilizatorii finali,.
	<i>(iv) promoting climate change adaptation, risk prevention and disaster resilience;</i>	<p>Schimbările climatice (creșterea temperaturii, modificări ale precipitațiilor, evenimente extreme, disponibilitatea resurselor de apă, creșterea nivelului mării etc) au loc la nivel global și în Europa, iar unele dintre modificările observate au stabilit recorduri în ultimii ani. Schimbările climatice au condus deja la o gamă largă de efecte asupra sistemelor de mediu și asupra societății, efecte importante fiind preconizate și în viitor, putând conduce la creșterea vulnerabilităților existente și la adâncirea dezechilibrelor socio-economice. Măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice sunt necesare în numeroase domenii, acestea putând contribui la scăderea pagubelor produse de dezastrele naturale și alte efecte ale schimbărilor climatice.</p> <p>Conform Evaluării riscului de dezastre la nivel național, inundațiile și seceta sunt printre cele mai frecvente riscuri, din cele 10 tipuri de hazarduri selectate pe baze științifice pentru a fi supuse evaluării naționale, din lista riscurilor recunoscute de legislația românească, pe baze istorice, ca fiind probabile să aibă loc pe teritoriul României.</p> <p>Evenimentele meteorologice și hidrologice extreme devin tot mai frecvente sau mai intense, generând pagube importante.</p> <p>Astfel, corelat cu recomandările Raportului de țară privind evaluarea din 2019 a punerii în aplicare a politicilor de mediu, pentru perioada următoare de programare sunt necesare în continuare investiții pentru adaptarea la schimbările climatice, managementul riscurilor și creșterea rezilienței în fața dezastrelor, ce vizează măsuri privind: reducerea impactului inundațiilor și celorlalte fenomene naturale asociate principalelor riscuri accentuate de schimbările climatice; reducerea impactului manifestării altor tipuri de riscuri (secetă și furtuni); dezvoltarea infrastructurii de monitorizare și avertizare a fenomenelor hidro-meteorologice severe; dezvoltarea sistemului de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională, ținând seama de nevoia comunității de a se adapta și recupera după un dezastru prin menținerea și reabilitarea structurilor și funcțiilor sale esențiale; limitarea efectelor negative ale eroziunii costiere.</p>
	<i>(v) promoting sustainable water management</i>	România nu și-a îndeplinit angajamentele asumate prin Tratatul de Aderare la UE privind calitatea apei destinată consumului uman și privind colectarea și epurarea apelor uzate în aglomerările cu peste 2000 le, în ciuda eforturilor depuse și sprijinului financiar important din perioadele anterioare (POSM 2007-2013 și POIM 2014-2020). Pentru aglomerările peste 10000 le, COM a transmis autorităților române Scrisoarea de punere

		<p>în întârziere în cauza 2018/2109.</p> <p>Datele statistice indică o creștere a procentului populației cu acces la facilități de alimentare cu apă, canalizare și stații de epurare, însă o parte importantă a populației încă nu este conectată la aceste sisteme.</p> <p>Nevoia de investiții pentru conectarea populației la sisteme de alimentare cu apă conforme și pentru asigurarea de sisteme de colectare și epurare a apelor uzate din aglomerările rămase este încă foarte mare. Acestea din urmă sunt necesare atât pentru respectarea conformării cu cerințele Directivei 91/271/CEE, cât și cu cele ale Directivei 2000/60/CE cu privire la atingerea sau menținerea stării bune a corpurilor de apă.</p> <p>Astfel este necesară continuarea politicii de regionalizare în sector, demarată și consolidată prin finanțările anterioare, avându-se în vedere implementarea proiectelor începute în perioada 2014-2020 a căror finalizare se va realiza după 2023, precum și dezvoltarea de noi proiecte care vizează extinderea sistemelor de alimentare cu apă și conformarea cu prevederile directivelor în ceea ce privește colectarea și epurarea apelor uzate urbane în aglomerările cu peste 2000 le, inclusiv soluții adecvate pentru gestionarea nămolurilor rezultate din stațiile de epurare. Viitoarele investiții vor respecta prevederile Master Planurilor Județene actualizate și ale Planurilor de Management ale Bazinelor/Spațiilor Hidrografice.</p> <p>Deși situația operatorilor regionali s-a îmbunătățit considerabil în ultimii ani din punct de vedere al capacității instituționale, este necesar în continuare sprijin financiar pentru asistență tehnică pentru pregătirea și gestionarea proiectelor de investiții, precum și pentru consolidarea capacității actorilor implicați în sector (OR, dar și instituții care au sau trebuie să aibă un rol favorizant în punerea în aplicare a planurilor de investiții pentru conformare).</p>
--	--	---

	<p>(vi)</p> <p><i>promoting the transition to a circular economy</i></p>	<p>În martie 2020, la nivel european a fost adoptat „Un nou Plan de acțiune privind economia circulară - Pentru o Europă mai curată și mai competitivă” (COM(2020) 98), ce prezintă o serie de inițiative interconectate vizând instituirea unui cadru de politică solid și coerent privind produsele, grație căruia produsele, serviciile și modelele de afaceri sustenabile vor deveni norma, iar tiparele de consum se vor transforma, astfel încât să se evite de la început generarea de deșeuri. Se vor institui măsuri suplimentare pentru a reduce deșeurile și pentru a se asigura faptul că UE dispune de o piață internă funcțională pentru materiile prime secundare de înaltă calitate.</p> <p>Legislația europeană include o serie de ținte ambițioase referitoare la gestionarea deșeurilor, pe care România este departe de a le atinge. Așa cum se constată în Raportul CE referitor la politicile de mediu, elaborat în 2019, performanța României este în continuare caracterizată de rata foarte scăzută de reciclare a deșeurilor municipale (14 %, care include 7 % din reciclarea materialelor și 7 % din compostare) și prin rate foarte ridicate de depozitare a deșeurilor (cca. 70%), contrar ierarhiei deșeurilor și obiectivelor de reciclare stabilite la nivelul UE. România este printre statele membre care riscă să nu își îndeplinească obiectivul de reciclare a deșeurilor municipale până în 2020 și există acest risc și pentru alte ținte stabilite în viitor.</p> <p>Deși cantitatea de deșeuri municipale generată pe cap de locuitori este mult sub media UE, tendința înregistrată nu este de scădere, așa cum se vizează la nivel european, decuplarea efectivă a generării de deșeuri de creșterea economică necesitând în continuare eforturi de-a lungul întregului lanț valoric și în fiecare gospodărie în parte.</p> <p>România a adoptat prin HG 942/20.12.2017 Planul Național de Gestionare a Deșeurilor și planurile județene și al municipiului București de gestionare a deșeurilor care identifică măsurile necesare pentru conformarea cu legislația națională și europeană, inclusiv obiectivelor Pachetului pentru economia circulară. Astfel, conformarea cu legislația și asigurarea tranziției spre economia circulară se vor realiza prin implementarea tuturor acestor măsuri.</p> <p>Astfel, sunt necesare în continuare investiții în domeniul deșeurilor, vizând în primul rând prevenirea sau reducerea cantităților de deșeuri generate, reutilizarea și valorificarea deșeurilor prin reciclare sau alte operațiuni, precum și sistarea activității și reabilitarea depozitelor neconforme.</p>
	<p>(vii)</p> <p><i>enhancing nature protection and</i></p>	<p>România dispune de un capital natural important, cele mai sensibile componente ale acestuia fiind incluse în rețeaua națională de arii protejate (inclusiv situri Natura 2000).</p> <p>Rețeaua de arii naturale protejate reprezintă structura centrală a infrastructurii verzi la nivel național. Coerența rețelei de arii protejate, dar</p>

<p><i>biodiversity, green infrastructure in particular in the urban environment, and reducing pollution</i></p>	<p>și a infrastructurii verzi în ansamblul său, se poate asigura printr-un management adecvat al conectivității ecologice, ce trebuie să vizeze menținerea/dezvoltarea coridoarelor ecologice, inclusiv a spațiilor verzi din mediul urban.</p> <p>România nu și-a îndeplinit țintele cu privire la asigurarea managementului adecvat al ariilor naturale protejate, precum și privind refacerea ecosistemelor degradate, în acord cu obiectivele Strategiei UE pentru biodiversitate.</p> <p>Totodată, conform concluziilor Raportului de țară din 2019, au fost identificate nevoi de investiții prioritare pentru a consolida biodiversitatea și, în special, pentru a sprijini măsurile de gestionare și conservare în zonele protejate, în conformitate cu legislația de mediu a UE.</p> <p>Conform datelor Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate (ANANP), la finalul lui 2019 aprox. 49,50% din siturile Natura 2000 aveau Planuri de Management (PM), o parte dintre acestea necesitând actualizare ca urmare a expirării valabilității de 5 ani. Așadar, este nevoie de asigurarea suportului financiar pentru elaborarea de noi PM și reactualizarea celor expirate, în special pentru cele care se află în zonele unde se vor dezvolta proiecte de investiții în infrastructură.</p> <p>De asemenea, având în vedere că aceste PM reprezintă instrumente de management, se impune necesitatea asigurării suportului financiar pentru implementarea lor. Administrarea adecvată a ariilor protejate va necesita resurse suplimentare, în principal pentru implementarea măsurilor de conservare prevăzute în PM, necesare pentru atingerea obiectivelor specifice de conservare, și realizării monitorizărilor pe termen lung a habitatelor și speciilor de interes comunitar.</p> <p>De asemenea, în România rețeaua de arii protejate este afectată de lipsa unui cadru adecvat de capacitate administrativă și de deficitul de cunoștințe și date actualizate. Astfel, atât în elaborarea, cât și în implementarea PM, sunt necesare eforturi pentru colectarea de date despre habitatele și speciile de interes comunitar, această nevoie fiind enunțată și în Raportul CE referitor la politicile de mediu, elaborat în 2019.</p> <p>Așadar, aspectele menționate mai sus determină asigurarea suportului financiar pentru menținerea/îmbunătățirea structurii și funcțiilor habitatelor naturale în scopul menținerii/îmbunătățirii stării de conservare a habitatelor și speciilor.</p> <p>Calitatea aerului rămâne în continuare o problemă, România neîndeplinindu-și angajamentele de reducere a emisiilor atmosferice, iar instrumentele actuale pentru monitorizarea calității aerului sunt insuficiente, atât din punct de vedere al acoperirii teritoriale cu stații de monitorizare, cât și din punct de vedere al parametrilor monitorizați. Au fost identificate deficiențe grave și structurale în datele privind calitatea</p>
---	--

	<p>aerului măsurate de rețeaua de monitorizare din România și raportate Comisiei Europene, semnalate în cadrul Raportului CE referitor la politicile de mediu, elaborat în 2019.</p> <p>SM au obligația de a îmbunătăți monitorizarea și evaluarea calității aerului, precum și de a raporta COM datele asupra calității aerului, în conformitate cu cerințele Directivei 2008/50/CE privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa.</p> <p>Totodată, conform Directivei 2016/2284 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici (Directiva NEC), fiecare SM are angajamente de monitorizare și reducere a emisiilor de poluanți atmosferici (particule fine în suspensie-PM_{2,5}, oxizi de azot-NO_x, dioxid de sulf-SO₂, compuși organici volatili-COV_{nm} și amoniac-NH₃) cu ținte stabilite pentru anii 2020 și 2030, precum și obligația de a elabora un program național de control al poluării atmosferice (PNCPA). În momentul de față, PNCPA se află în curs de pregătire la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.</p> <p>Nevoia de dezvoltare actuală implică existența unui sistem de evaluare și monitorizare a calității aerului care să răspundă pe deplin cerințelor directivelor europene. Astfel, se impune continuarea dotării sistemului național de evaluare și monitorizare a calității aerului în vederea dezvoltării și îmbunătățirii Evaluării Naționale a Calității Aerului, în acord cu prevederile Directivei 2008/50/EC și Directivei INSPIRE. Obiectivele sunt de a asigura o evaluare cât mai corectă și completă a calității aerului, necesară pentru identificarea și fundamentarea măsurilor de reducere a emisiilor atmosferice, de a asigura calitatea datelor raportate de RO către CE, precum și de a asigura o informare eficientă a publicului.</p> <p>În România există în continuare decalaje importante în atingerea obiectivelor UE în ceea ce privește remedierea siturilor contaminate, precum și refacerea zonelor afectate din punct de vedere ecologic, în special în zonele foarte sensibile. În ultimii ani au fost parcurși pași importanți pentru identificarea corectă a siturilor contaminate și fundamentarea intervențiilor necesare pentru remedierea acestora.</p> <p>România are cadrul legislativ complet pentru a putea adresa într-o manieră coerentă procesul de remediere a siturilor contaminate. Procesul a fost demarat în anul 2015 prin adoptarea Strategiei Naționale și Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (HG nr. 683/2015). Ulterior, în anul 2019, România a adoptat Legea nr. 74 privind gestionarea siturilor potențial contaminate și a celor contaminate, iar în anul 2020 a fost aprobată Metodologia de investigare a siturilor potențial contaminate și a celor contaminate. Realizarea Inventarului Național al siturilor potențial contaminate și contaminate este un pas esențial în cadrul acestui proces. Acesta va fi realizat pe baza unor investigații recente, derulate într-o manieră unitară la nivel național, rezultatele urmând a fi</p>
--	---

		<p>integrate într-o bază de date și o platformă GIS, care să permită actualizarea permanentă, dar și să faciliteze accesul părților interesate și a publicului la informații structurate și de calitate.</p> <p>Pentru a reduce riscurile asupra sănătății umane, a calității solurilor, apelor subterane, apelor de suprafață și ecosistemelor, în continuare sunt necesare o serie de investiții care să soluționeze problemele cauzate de siturile contaminate, prin reducerea numărului acestor situri (implementarea de proiecte de remediere și monitorizare posteremediere), și totodată care să sprijine refacerea ecosistemelor naturale și crearea de noi spații municipale verzi, precum și reabilitarea spațiilor urbane degradate/abandonate cu posibilitatea de reincludere în circuitul social/economic.</p>
--	--	---

2. Priorities

Reference: Article 17(2) and 17(3)(c) CPR

I D	Title [300]	TA	Basis for calculation	Fund	Category of region supported	Specific Objective selected
1	Prioritatea 1 - Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare	No		ERD F	Less developed	OS (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
				CF	More developed	
				ERD F	Less developed	OS (iii) Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E
				CF	More developed	
2	Prioritatea 2 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară	No		ERD F	Less developed	OS (v) Promovarea managementului durabil al apei
				CF	More developed	
				CF	More developed	OS (vi) Promovarea tranziției către o economie circulară
					Less developed	
3	Prioritatea 3 -	No		ERD	More	OS (vii)

	Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate			F	developed Less developed	Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării/contaminării
4	Prioritatea 4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor	No		ERD F	More developed Less developed	Obiectiv specific FEDR/FC (iv) Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority [300] (repeated for each priority)*

1. Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ¹	Code	Amount (EUR)
1. Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de	FED R	Mai dezvoltată Mai puțin dezvoltată	024 - Eficiență energetică și proiecte de demonstrare în IMM-uri și măsuri de sprijin; 024bis- Eficiență energetică și proiecte de demonstrare în întreprinderi mari și măsuri de sprijin; 027 - Sprijin pentru întreprinderile care oferă servicii ce contribuie la economia cu	300.000.000

¹ Not relevant for CF

stocare			emisii scăzute de carbon și la reziliența la schimbările climatice; 033 - Sisteme de distribuție inteligentă a energiei electrice la tensiuni joase și medii (inclusiv rețele inteligente și sisteme TIC) și stocarea aferentă;	
	FC	N/A	024 - Eficiență energetică și proiecte de demonstrare în IMM-uri și măsuri de sprijin; 024bis- Eficiență energetică și proiecte de demonstrare în întreprinderi mari și măsuri de sprijin; 027 - Sprijin pentru întreprinderile care oferă servicii ce contribuie la economia cu emisii scăzute de carbon și la reziliența la schimbările climatice; 033 - Sisteme de distribuție inteligentă a energiei electrice la tensiuni joase și medii (inclusiv rețele inteligente și sisteme TIC) și stocarea aferentă;	100.000.000

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ²	Code	Amount (EUR)
1. Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare	FED R	Mai dezvoltată Mai puțin dezvoltată	01 – grant 03 - Sprijin prin instrumente financiare: împrumut 04 - Sprijin prin instrumente financiare: garanții	300.000.000
	FC	N/A	01 - grant	100.000 mil. euro

² Not relevant for CF

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region ³	Code	Amount (EUR)	

2.A.2 Specific objective⁴ repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

Obiectiv Specific (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

2.A.2.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii), (iia), (iv),(v),(vi) CPR;

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Text field [8 000]

1.1. Îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari

Prin PNIESC România a sumat o reducere mai mare a consumurilor de energie primară și finală până în anul 2030, pentru ca obiectivul de eficiență energetică al Uniunii să fie atins. Prin urmare, România țintește un consum primar de energie de 32,3 Mtep, respectiv un consum final de energie de 25,7 Mtep, obținând astfel economii de energie de 45,1%, raportate la consumul primar aferent anului 2030, respectiv de 40,4% pentru consumul final de energie, comparativ cu scenariul de referință PRIMES 2007.

Mai mult, pentru a se conforma obligațiilor prevăzute la Art. 7 din Directiva (UE) 2018/2002 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, România trebuie să atingă o valoare cumulată a economiilor noi de energie echivalentă cu 10,12 Mtep în perioada 2021 – 2030. În urma unei analize detaliate, România a decis să elaboreze și să implementeze măsuri și politici alternative care să încurajeze economiile de energie, una dintre măsuri vizând reabilitarea termică a clădirilor. În plus, un Proiect privind Strategia de Renovare pe Termen Lung a fost prezentat spre consultare publică, ce urmează a fi adoptat până în martie 2020 (scenariul actual de renovare prevede o eficiență energetică și economii de CO2 semnificative, precum și noi facilități pentru instalații de producerea de SRE-E –

³ Not relevant for CF

⁴ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

majoritatea sub formă de panouri fotovoltaice pentru clădirile existente).

Potrivit PNIESC, România ar trebui să ajungă la o reducere a consumului de energie finală echivalent cu cca. 1,83 mil. tep la finalul anului 2030, comparativ cu media consumului final înregistrat în perioada 2016-2018, prin noi măsuri în perioada 2021-2030 (în conformitate cu prevederile Art. 7 al Directivei 2018/2002 (de amendare a Directivei 2012/27/EU).

Prin Strategia de Renovare pe Termen Lung – SRTL (aplicabilă clădirilor rezidențiale, publice, comerciale) elaborată de MDRAP, s-au identificat noi măsuri de eficiență energetică, echivalente cu atingerea unei reduceri de 0,83 mil. Tep până la sfârșitul anului 2030. În context, trebuie menționat faptul că, din experiența perioadei de alocare precedente (POR), indicatorii de eficiență în proiectele specifice aferente clădirilor sunt din ce în ce mai greu de atins, raportat la costurile estimate.

Având în vedere necesitatea identificării măsurilor adiționale de reducere a consumului (de cca. 1 mil. tep), a fost analizată ponderea consumurilor sectoriale conform ultimelor date EUROSTAT disponibile (2017). Astfel, cu un consum de 6,04 mil. tep în 2017, industria prezintă cea mai mare pondere - de 26,4% în consumul final total la nivel național. În același timp, conform Raportului de Țară semestrial (2019), industria energointensivă asigură, în 2017, peste 12% din valoarea Produsului Intern Brut Menționăm, de asemenea, că excluderea prevăzută la Art. 6 din Regulamentului ERDF/Fondului de Coeziune nu este aplicabilă, întrucât aceasta adresează măsuri de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și nu de eficiență energetică.

Astfel, prin conformarea la obligațiile (referitoare la măsurile derivate din auditurile energetice și/sau din bunele practici în managementul energetic) prevăzute în Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică, corelată și cu programe și măsuri de stimulare a investițiilor în domeniu (inclusiv prin scheme de sprijin existente/fonduri europene nerambursabile în perioada 2021 - 2027), sectorul industrial va trebui să atingă un ritm anual de economii de cca. 0,6 Mtep în perioada 2021 - 2030 (conform PNAEE IV, economiile de energie estimate pentru sectorul industrial în anul 2020 se ridică la 0,3 Mtep).

Având în vedere ponderea considerabilă în consumul de energie al sectorului industrial, cât și uzura echipamentelor utilizate, acest sector are un potențial semnificativ de aplicare a măsurilor de eficiență energetică în perioada 2021 – 2030.

Până în 2024, o serie de mari consumatori industriali din România vor continua să investească în măsuri de eficiență energetică – în virtutea obligațiilor ce le revin ca urmare a auditurilor energetice realizate în baza H.G. 495/2014 .

De asemenea, pentru a asigura atingerea țintei asumate privind ponderea SRE, este avută în vedere creșterea ponderii energiei din surse regenerabile prin dezvoltarea facilităților de producție a energiei electrice de către consumatori industriali.

Reducerea consumului de energie în sectorul industrial este esențial nu doar pentru

atingerea țintelor asumate de România, dar va contribui și la reducerea emisiilor de gaze cu efecte de seră. Astfel, această reducere va fi un instrument important în realizarea măsurilor prevăzute în PNIEC pentru dimensiunea de-carbonare și va contribui la realizarea obiectivului UE privind reducerea emisiilor interne de gaze cu efect de seră cu cel puțin 40% până în 2030, comparativ cu 1990.

În acest sens, **intervențiile/măsurile propuse** privind sprijinirea marilor întreprinderi, respectiv a IMM-urilor, în acțiunile de îmbunătățire a eficienței lor energetice contribuie la atingerea țintei de economii de energie menționată mai sus vor fi realizate prin intermediul instrumentelor financiare (posibil IF cu parte de grant) și se referă la:

1. Proiecte demonstrative și de eficiență energetică în IMM-uri și măsuri de sprijin adiacente.
2. Proiecte de eficiență energetică în întreprinderile mari și măsuri de sprijin adiacente.

Potențiali beneficiari

- Întreprinderi mari(HG 495/2014) și IMM-uri
- Societăți comerciale din industrie, cu consumuri de peste 1.000 tep/an (definite drept mari consumatori de energie, conform ANRE), pentru care trebuie implementate aceste sisteme în vederea identificării rapide a soluțiilor imediate de reducere a consumurilor și pentru care trebuie să existe un instrument puternic de cuantificare a efectelor pozitive a aplicării măsurilor de creștere a eficienței energetice.

2.A.2 Specific objective⁵ repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

Obiectiv specific FEDR/FC (iii) Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.

2.A.2.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii), (iia), (iv),(v),(vi) CPR;

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

1.2. Sisteme și rețele inteligente de energie și soluții de stocare

Pentru a putea dezvolta capacități de producție de energie din surse regenerabile, în special la sursă, este necesară **asigurarea unei infrastructuri inteligente de măsurare și distribuție a energie electrice astfel încât tranziția către sursele regenerabile de energie să se realizeze în condiții optime.**

Digitalizarea sistemului energetic românesc, inclusiv a rețelelor de transport și distribuție ("smart grids") joacă un rol important în reducerea consumului propriu tehnologic (CPT), dar și în

⁵ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

transformarea pieței de energie românești într-o piață “fit-for-RES” (prin creșterea posibilităților de integrare a producției suplimentare de energie electrică din surse regenerabile). Pentru a atinge acest obiectiv, România urmărește implementarea conceptului de rețele inteligente, inclusiv prin introducerea pe scară largă a contoarelor inteligente.

Introducerea sistemelor de măsurare inteligente în sectorul energetic reprezintă o prioritate națională, ca prim pas în digitalizarea infrastructurii. Contorizarea inteligentă este recunoscută pentru beneficiile pe care le aduce consumatorilor finali, companiilor de utilități și întregului sistem energetic, inclusiv beneficii asupra mediului, prin creșterea eficienței energetice și integrarea SRE în SEN.

Implementarea sistemelor de distribuție inteligentă reprezintă un pas intermediar esențial pentru asigurarea flexibilității sistemului energetic, în contextul integrării sporite a SRE în rețea. Sistemele livrează beneficii tangibile atât pentru operatorii sistemului energetic, cât și pentru utilizatorii finali, precum:

- Reducerea pierderilor de rețea;
- Diminuarea efortului investițional pentru infrastructura fizică;
- Integrarea componentelor SRE pentru un portofoliu energetic optim;
- Automatizarea proceselor, care să compenseze problema majoră a penuriei forței de muncă din sectorul energetic;
- Continuitatea în alimentare;
- Reducerea costurilor cu facturile pentru energie;
- Integrarea noilor participanți în sistemul energetic, precum pro-sumatorii și vehiculele electrice.

Beneficiile implementării infrastructurii inteligente pot fi consolidate prin instalarea complementară a tehnologiilor de stocare. Beneficiul acestora are implicații în eficientizarea consumului și remedierea fluctuațiilor majore de producție sau disponibilitate a energiei, astfel limitând întreruperile sistemului în momentele de avarie.

Suplimentar, implementarea măsurilor propuse în această categorie aduce beneficii considerabile pentru creșterea eficienței energetice în cadrul sectoarelor rezidențial și terțiar, precum și pentru susținerea infrastructurii necesare pentru tranziția către o pondere în creștere către energia din surse regenerabile:

- Digitalizarea sistemului energetic românesc: sistemele de monitorizare inteligente (SMI) joacă un rol important în observarea caracteristicilor consumatorilor contribuind astfel decisiv la identificarea și prioritizarea nevoilor acestora de implementare de măsuri de eficiență energetică. SMI permit, de asemenea, reducerea considerabilă a pierderilor comerciale în rețelele de distribuție;
- Implementarea măsurilor de consum dispecerizabil (Demand-Response): această măsură presupune implementarea prețurilor dinamice (creșterea prețului simultan cu creșterea cererii și viceversa). Astfel, comportamentul consumatorului se va schimba prin mutarea consumului din orele de vârf de sarcină către cele de gol și/sau reducerea consumului din orele de vârf (fără creșterea concomitentă a acestuia în orele de gol).

Flexibilitatea nu este un concept nou. Este deja aplicat pe scară largă pe piețele forward, intraday

și echilibrare, precum și în gestionarea constrângerilor pentru OTS. La nivel individual, flexibilitatea ar putea fi definită ca modificarea modelelor de injecție și / sau consum de generare ca reacție la un semnal extern (semnal de preț sau activare) pentru a furniza un serviciu în cadrul sistemului energetic. Flexibilitatea poate fi asigurată atât de ofertă cât și de cerere pe scară largă, de exemplu de către instalațiile CCGT, consumatorii industriali și comerciali, încărcarea casnică mai mică agregată, generarea distribuită și stocarea de energie. Abordarea ar trebui să fie holistică și să analizeze modul în care flexibilitatea sistemului energetic în ansamblu poate fi valorificată pentru a atinge obiectivele de echilibrare a ofertei / cererii cu cel mai mic cost, pentru a răspunde intereselor variate din lanțul valoric și a păstra drepturile clientului la alegere în piața energiei. Flexibilitatea este intrinsec legată de o serie de termeni sau concepte cheie și cuprinde, răspuns la partea cererii, gestionarea cererii, generarea flexibilă și stocarea energiei din partea ofertei și a cererii.

Temele privind flexibilitatea sunt pe agenda agențiilor și a factorilor de decizie europeni. Agenda de flexibilitate 2020 își propune să accelereze introducerea măsurilor de flexibilitate, din cauza evoluțiilor recente ale politicii energetice la nivel european. Un rol cheie în conturarea cadrului politic este atribuit Task Force-ului Smart Grids, care a fost creat de Comisia Europeană pentru a consilia cu privire la problemele legate de implementarea și dezvoltarea de rețele inteligente, constând în grupuri de experți concentrați pe domenii specifice. De asemenea, subiectul flexibilității este o livrare continuă pentru CEER, care rezultă din programul de lucru din 2019. Anterior, CEER și respondenții la consultarea sa au identificat achizițiile bazate pe piață drept abordarea preferată pentru a favoriza utilizarea flexibilității la rețeaua de distribuție. Mai mult, Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport pentru energie electrică (ENTSO-E), asociația pentru operatorii de sisteme de distribuție europene și asociația europeană de afaceri care integrează soluția descentralizată, publică rapoarte în care subliniază necesitatea flexibilității pentru rețele și stabilesc posibile tehnici viitoare de gestionare a sistemului activ necesare pentru deblocarea acestei flexibilități.

Proiectele de energie sprijinite prin PODD vor contribui la menținerea / dezvoltarea infrastructurii verzi. Se va avea în vedere în principal evitarea / reducerea la minim a impactului asupra ariilor naturale protejate și a coridoarelor ecologice. Pentru proiectele care vizează transportul, transformarea și distribuția energiei electrice, vor fi implementate măsuri care să asigure reducerea / evitarea riscului de coliziune și electrocutare al animalelor (în special păsări).

Luând în considerare aspectele mai sus menționate precum și prevederile prezentate în documentele europene, direcțiile de dezvoltare ale SEN/RED/RET descrise în PNAEE precum și țintele asumate de România la nivelul PNIESC, au fost identificate următoarele **posibile acțiuni**:

1. Promovarea utilizării de echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice
2. Implementarea de soluții digitale pentru localizarea/izolarea defectelor și realimentarea cu energie în mediul rural și urban
3. Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA
4. Măsuri de creștere a adecvanței SEN prin investiții în soluții de flexibilitate
5. Implementarea de soluții privind stocarea energiei “behind the meter”

Potentiali beneficiari

- Operatori naționali distribuție energie, Transelectrica, IMM-uri.
- Operatorii de distribuție concesionari ai serviciului public de energie electrică, care se supun obligațiilor de implementare a contorizării inteligente în proporție de 80% până în 2020 (conform Ordinului ANRE nr. 145/2014 privind implementarea sistemelor de măsurare inteligentă a energiei electrice)

Consolidarea capacității administrative a autorităților cu rol în dezvoltarea și implementarea proiectelor în sectorul energie și a Transelectrica

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

The planned use of financial instruments – Article – 17(3)(d)(vi)

Text field [1 000]

Se are în vedere posibilitatea utilizării instrumentelor financiare pentru investițiile care se vor efectua în cadrul Obiectivului Specific (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1-Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor	(i) Promovarea eficienței energetice și	FED R FC	Mai dezvoltate Mai puțin dezvoltate	RC O 1	Întreprinderi sprijinite			

inteligente de energie și a soluțiilor de stocare 1.1. Îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari	reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră		e						
1-Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare 1.2. Sisteme de distribuție inteligentă a energiei electrice și soluții de stocare SAU Sisteme și rețele inteligente de energie și soluții de stocare	(iii) Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.	FED R FC	Mai dezvoltate Mai puțin dezvoltate	RC O 105	Soluții pentru stocarea energiei electrice				

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]

	goal or EMFF)										
1- Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare 1.1. Îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari	(i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	FE DR FC	Mai dezvoltate Mai puțin dezvoltate	RCR 29	Emisii de gaze cu efect de seră estimate						
1- Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a	(i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de	FE DR FC	Mai dezvoltate Mai puțin dezvoltate	RCR 05	Economii în consumul anual de energie primară						

<i>soluțiilor de stocare1. 1. Îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari</i>	<i>seră</i>										
<i>1- Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare 1.2. Sisteme de distribuție inteligente a energiei electrice și soluții de stocarea SAU Sisteme și rețele</i>	<i>(iii) Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.</i>	<i>FE DR FC</i>	<i>Mai dezvoltate Mai puțin dezvoltate</i>	<i>RCR 33</i>	<i>Utilizatori conectați la rețele inteligente</i>						

<i>inteligente de energie și soluții de stocare</i>											
<i>1-Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare 1.2. Sisteme de distribuție inteligente a energiei electrice și soluții de stocarea SAU Sisteme și rețele inteligente de energie și soluții de stocare</i>	<i>(iii) Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.</i>	<i>FE DR FC</i>	<i>Mai dezvoltate Mai puțin dezvoltate</i>	<i>RCR 34</i>	<i>Lansarea de proiecte pentru rețele inteligente</i>						
<i>1-Promovarea</i>	<i>(iii) Dezvoltarea de</i>	<i>FE DR</i>	<i>Mai dezvolt</i>	<i>RCR 07</i>	<i>Utilizatori suplimentari</i>						

eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare 1.2. Sisteme de distribuție inteligentă a energiei electrice și soluții de stocarea SAU Sisteme și rețele inteligente de energie și soluții de stocare	sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.	FC	tate Mai puțin dezvol tate		ntari conecta ți la sisteme intelige nte de energie						
---	---	----	--	--	---	--	--	--	--	--	--

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority [300] (repeated for each priority)*

Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) *[This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]*

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ⁶	Code	Amount (EUR)
2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară	FEDR	Mai puțin dezvoltată	039 Furnizare de apă destinată consumului uman (infrastructuri de extracție, tratare, stocare și distribuție, măsuri de eficiență, aprovizionare cu apă potabilă), 040 Gospodărirea apelor și conservarea resurselor de apă (inclusiv managementul bazinelor hidrografice, măsuri specifice de adaptare la schimbările climatice, reutilizare, reducerea pierderilor) 041 Colectarea și tratarea apelor uzate	2.230.000.000
	FC	N/A	039 Furnizare de apă destinată consumului uman (infrastructuri de extracție, tratare, stocare și distribuție, măsuri de eficiență, aprovizionare cu apă potabilă), 040 Gospodărirea apelor și conservarea resurselor de apă (inclusiv managementul bazinelor hidrografice, măsuri specifice de adaptare la schimbările climatice, reutilizare, reducerea pierderilor) 041 Colectarea și tratarea apelor uzate	507.800.000
			042 Gestionarea deșeurilor menajere: măsuri de prevenire, minimizare, sortare și reciclare; 042 bis Gestionarea deșeurilor menajere: tratarea deșeurilor reziduale	230.000.000

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ⁷	Code	Amount (EUR)

⁶ Not relevant for CF

⁷ Not relevant for CF

2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară	FEDR	Mai puțin dezvoltată	01 - grant	2.230.000.000
	FC	N/A	01 - grant	737.800.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region ⁸	Code	Amount (EUR)	

2.A.2 Specific objective⁹ repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

Obiectiv specific FEDR/FC (v) Promovarea managementului durabil al apei

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(üia), (iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 173)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Text field [8 000]

2.1 Investiții în sectorul apei și apei uzate, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu

Investițiile PODD vor viza îndeplinirea obligațiilor ce rezultă din Tratatul de Aderare care răspund Directivei nr. 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman și Directivei nr. 91/271/CEE privind colectarea și epurarea apelor uzate, pentru care România a primit perioade de tranziție în vederea conformării. Astfel, până în decembrie 2015 era prevăzută conformarea cu anumiți parametri ai apei potabile, iar până în 2018 trebuiau îndeplinite obligațiile privind colectarea și tratarea apei uzate în aglomerările cu peste 2000 l.e., cu respectarea termenelor intermediare, respectiv:

- **31 decembrie 2015** – toate **aglomerările mai mari de 10.000 l.e.** să se conformeze din punct de vedere al colectării și epurării avansate a apelor uzate;
- **31 decembrie 2018** – toate **aglomerările cu 2.000-10.000 l.e.** să se conformeze din punct de vedere al colectării și epurării secundare a apelor uzate.

⁸ Not relevant for CF

⁹ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

Conform raportării Ministerului Apelor și Pădurilor, în ceea ce privește apa uzată, **conformarea aglomerărilor, în decembrie 2019** situația era:

- **Gradul de colectare a apelor uzate** – 86,65% în aglomerările cu populația echivalentă mai mare de 10.000 l.e. și 64,2% în aglomerările umane cu mai mult de 2.000 l.e.
- **Gradul de epurare a apelor uzate** – 82,87% în aglomerările cu populația echivalentă mai mare de 10.000 l.e. și 60,87% în aglomerările umane cu mai mult de 2.000 l.e.

Majoritatea aglomerărilor mai mari de 10.000 l.e. au fost incluse în aplicații de finanțare prin politica de coeziune (POSM și POIM).

Conform unei analize efectuate cu sprijinul AT BERD, gradul de conectare a populației - 68,7% - apă și 50,1% - apă uzată, după finalizarea tuturor investițiilor prezente va fi de 84,7% - apă și 73,8% - apă uzată. Astfel, a rezultat o diferență de 15,3% la apă și 26,2% la apă uzată care necesită finanțare în perioada următoare. Cerința de investiții estimată (la 30 noiembrie 2018) este de aproximativ 22 miliarde euro - 13,2 miliarde de euro pentru apele uzate și de 9 miliarde de euro pentru apă .

De asemenea, din analiza efectuată prin AT BERD a rezultat că în 2017 au fost generate 116.225 tone nămol din care 90.000 sunt depozitate, ceea ce impune continuarea investițiilor în managementul nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate/tratare a apei potabile, ca parte a proiectelor care vizează apa uzată.

Există decalaje în atingerea țintelor asumate prin Tratatul de Aderare, drept urmare pentru aglomerările peste 10.000 l.e., în data de 08.06.2018, COM a transmis autorităților române scrisoarea de punere în întârziere în cauza 2018/2109. Având în vedere că nici țintele pentru localitățile între 2.000 și 10.000 l.e. nu au fost realizate, va urma declanșarea procedurii de infringement și pentru aceasta categorie.

În ceea ce privește **conformarea cu Directiva nr. 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman**, deși au fost înregistrate unele progrese, apa nu îndeplinește în totalitate criteriile de calitate, în special în zonele mici de aprovizionare. Astfel, datele existente la 31 decembrie 2015 relevă faptul că, din 2511 localități monitorizate de Ministerul Sănătății, 1959 erau conforme, în timp ce 552 de localități încă neconforme pentru unul sau mai mulți parametri pentru care au fost obținute perioade de tranziție, care necesită investiții pentru remediere.

Totodată, trebuie avut în vedere și faptul că urmează să se adopte modificarea directivei privind calitatea apei prin care se includ noi cerințe, inclusiv prin introducerea de noi parametri de calitate, cerințele minime pentru materialele în contact cu apa și accesul la apă, ceea ce impune realizarea de investiții suplimentare atât în infrastructura, cât și în capacitatea de analiză și monitorizare a noilor parametri.

În ceea ce privește infrastructura de alimentare cu apă, în prezent există un deficit mare de acces la apa curentă, aproximativ 4,5 milioane de români fără acces la apă curentă (conform unui raport al Băncii Mondiale, bazat pe date statistice la nivelul anului 2015). Dintre cei 4,5 milioane locuitori fără acces la apa curentă în gospodăriile lor, 2,5 milioane persoane se alimentează cu apa în regim propriu, din surse nesigure, care în multe cazuri nu respectă parametrii de calitate ai apei potabile. Conform datelor INS¹⁰, în 2018 rata conectare era de 69,4%.

Astfel, asigurarea calității apei conform noii directive, monitorizarea calității apei, precum și reducerea decalajului de acces la alimentarea cu apă reprezintă o prioritate națională.

Proiectele finanțate prin PODB trebuie să contribuie la atingerea stării ecologice bune a corpurilor de apă (sau să permită menținerea stării bune, după caz). Proiectele trebuie să includă adoptarea de soluții care să prevină fragmentarea longitudinală sau laterală a corpului de apă și să susțină celelalte elemente hidro-morfologice (ex: debitul râului) și fizico – chimice de calitate la valori care să permită menținerea vieții acvatice pe termen lung și în condiții apropiate de situația naturală, luând în considerare și efectele viitoare datorate schimbărilor climatice.

De asemenea, consolidarea capacității operatorilor regionali și a autorităților cu rol în dezvoltarea și implementarea proiectelor este o pre-condiție pentru realizarea planurilor de investiții și pentru îndeplinirea conformității cu directivele europene. În acest sens, cu sprijinul asistenței tehnice (BERD) a fost elaborată o strategie care are ca obiectiv creșterea capacității operatorilor prin măsuri de eficientizare pe termen scurt și prin măsuri structurale pe termen lung. În plus prin proiectul MMAP cu asistența Băncii Mondiale va fi elaborat cadrul unei Strategii naționale a sectorului de apă și apă uzată

Totodată, se are în vedere finanțarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare.

Având în vedere provocările majore prezentate mai sus cu care se confruntă sectorul de apă/apă uzată, **se impune finanțarea următoarelor acțiuni:**

1. Acțiuni integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată, respectiv:

- construirea și reabilitarea rețelelor de canalizare și construirea/reabilitarea/modernizarea a stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e. , inclusiv soluții pentru un management adecvat pentru tratarea nămolurilor rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate; sisteme individuale adecvate de tratare a apelor uzate pot fi finanțate, în cadrul proiectelor regionale integrate de apă uzată,

¹⁰ <http://insse.ro/cms/ro/content/distribu%C5%A3ia-apei-%C3%AEn-anul-2018>

ca soluții tehnice aplicate punctual și justificat, la nivelul anumitor aglomerări, ulterior stabilirii și implementării cadrului legal și metodologic de către autoritățile responsabile la nivel național

- construirea și reabilitarea și de sisteme de captare și aducțiune, stații de tratare, rețele de transport și distribuire a apei destinate consumului uman în contextul proiectelor integrate de apă și apă uzată ;
- măsuri necesare pentru eficientizarea proiectelor și sustenabilitatea investițiilor (automatizări, SCADA, GIS, contorizări, măsuri privind implementarea managementului activelor etc);

2. Acțiuni de pregătirea și gestionarea proiectelor de investiții de apă și apă uzată ;

3. Acțiuni de consolidare a capacității actorilor implicați în sector :

- sprijin pentru consolidarea suplimentară și extinderea operatorilor regionali astfel încât să se dezvolte capacitatea acestora de a realiza investițiile pentru conformare;
- sprijin pentru consolidarea capacității administrative a celorlalte instituții implicate : ADI, ANRSC, MMAP, MS (Institutul de Sănătate Publică), AM PODD .

Având în vedere dezvoltarea integrată și specificul investițiilor, politica în domeniu și strategiile de finanțare și de consolidare a sectorului, perioada de timp și necesarul de finanțare pentru conformare, prin PODD se vor finanța investițiile prezentate mai sus atât în cadrul unor proiecte noi, precum și în continuarea investițiilor POIM, în cazul etapizării acestora.

Tipurile de beneficiari îl constituie Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară prin Operatorii Regionali (OR) de Apă finanțați prin POS M și POIM, iar pentru operațiunile de consolidare a capacității administrative a actorilor din sector vor fi eligibili operatorii regionali, ADI, ANRSC, MMAP, MS (Institutul de Sănătate Publică), AM PODD.

Operatorii Regionali (OR) de Apă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- Sunt operatorii regionali finanțați prin POSM și POIM care activează în baza unui contract de încredințare directă acordat de către Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară, prin respectarea regulii “in-house” stabilite de jurisprudența Curții de Justiție, și preluată în legislația națională (Legile nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 241/2006 privind serviciile de alimentare cu apă și canalizare, cu modificările și completările ulterioare);
- Acționariatul OR este format exclusiv din membri ai Asociației de Dezvoltare Intercomunitară existentă, constituită din localitățile în aria cărora operează compania și Consiliul Județean, după caz, și în numele cărora promovează proiectele integrate de management al apei și apei uzate, OR fiind astfel o companie de interes public și finanțată prin fonduri publice; pentru proiectele noi, nu se vor crea noi ADI, ci cele existente se vor extinde prin includerea de noi membri,.
- OR acționează în baza Contractului de Delegare a Gestiunii Serviciilor, contract prin

care autoritățile locale exercită asupra OR un ”control similar” celui exercitat asupra propriilor departamente.

Astfel, pot solicita finanțare operatorii regionali care sunt constituiți prin fuziunea (integrală) a operatorilor care îndeplinesc condițiile de mai sus.

Obiectiv specific FEDR/FC (vi) Promovarea tranziției către o economie circulară

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(üia), (iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 173)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Text field [8 000]

2.2 Gestionarea eficienta a deșeurilor în vederea accelerării tranziției spre economia circulară, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu

Până în prezent, în România au fost implementate sau sunt în curs de implementare proiecte privind sistemele de management integrat al deșeurilor (SMID) în 32 județe (din totalul de 41 județe și municipiului București). Proiectele SMID existente includ colectarea separată a deșeurilor, în special colectarea separată a deșeurilor reciclabile prin puncte de colectare, sortarea deșeurilor colectate separat, compostarea deșeurilor verzi, închiderea depozitelor neconforme și construirea de depozite conforme și, în unele cazuri, tratarea mecano-biologică simplă. Toate aceste investiții reprezintă doar un prim pas către o gestionare eficienta a deșeurilor municipale, conformă cu legislația națională și europeană în vigoare.

În conformitate cu prevederile legislației naționale și PNGD, în anul 2020 ar trebui să se atingă un grad minim de pregătire pentru reutilizare și reciclare de minim 50% din cantitatea totală de deșeuri din hârtie, metal, plastic, sticlă și lemn din deșeurile menajere și deșeurile similare, inclusiv din servicii publice. Există riscul major ca România să nu îndeplinească acest obiectiv în anul 2020, după cum este menționat și în Early Warning Report for Romania din 24 septembrie 2018¹¹. Comisia Europeană recomandă în acest raport orientarea fondurilor europene către activități și echipamente care contribuie la o mai bună colectare separată a deșeurilor reciclabile și la o mai bună gestionare a biodeșeurilor.

De asemenea, Raportul de țară din 2019 subliniază că România va trebui să depună eforturi considerabile pentru intensificarea reciclării și reducerea depozitării deșeurilor și să

¹¹ Comisia Europeană, Raport privind punerea în aplicare a legislației UE privind deșeurile, care include raportul de alertă timpurie pentru statele membre care riscă să nu își îndeplinească obiectivul de a pregăti pentru reutilizare/reciclare 50 % din deșeurile municipale până în 2020, [SWD\(2018\)423](#), care însoțește [COM\(2018\) 656](#).

investească masiv în acest sens.

Pe lângă gradul scăzut de reciclare, o altă problemă importantă de neconformare a sistemului actual de gestionare a deșeurilor este reprezentată de capacitățile scăzute de tratare a deșeurilor reziduale în vederea îndeplinirii obiectivului de tratare a deșeurilor înainte de depozitare. În prezent, în România doar 16 dintre cele 32 proiecte SMID au și instalații de tratare mecano-biologică, cea mai mare parte a acestora necesită îmbunătățire atât a părții de tratare mecanică (în vederea sortării unei părți din deșeurile reciclabile), cât și a părții de tratare biologică, în vederea asigurării conformării cu regulile Malagrotta.

Pachetul privind economia circulară (PEC) adoptat în anul 2018, și care urmează a fi transpus în legislația română în cursul anului 2020, stabilește noi obiective ambițioase, printre care principale sunt:

- **pregătirea pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor municipale** în proporție de 65% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate până în 2035
- **reciclarea deșeurilor de ambalaje** în proporție de 70% până în 2030, cu obiective specifice pe tipuri de materiale
- **reducerea cantității totale de deșeuri municipale eliminate prin depozitare** până la cel mult 10 % din totalul deșeurilor municipale generate (în greutate) până în 2035.

Prin Planul Național de Gestionare a Deșeurilor (PNGD), adoptat prin HG nr. 942/20.12.2017, s-a realizat caracterizarea situației actuale în domeniu (cantități de deșeuri generate și gestionate, instalații existente), identificarea problemelor care cauzează un management ineficient a deșeurilor, stabilirea obiectivelor și țăintelor pe baza prevederilor legale, precum și identificarea necesităților investiționale în vederea conformării cu prevederile legislative, precum și cu prima țintă de pregătire pentru reutilizare și reciclare din PEC.

Pe lângă PNGD, investițiile care se vor realiza din PODD vor avea la bază și planurile județene și planul municipiului București pentru gestionarea deșeurilor (PJGD), elaborate în conformitate cu Metodologia aprobată prin Ordinul MM nr.140/14.02.2019, care prevăd în mod explicit și detaliat, pe lângă obiectele și țintele din legislația națională actuală, și obiectivele și țintele din PEC.

Investițiile totale necesare la nivel național pentru conformarea cu legislația națională și europeană, inclusiv prevederile PEC sunt estimate **la 2 miliarde Euro**. Dintre acestea, conform estimării realizate de către PASSA BEI, circa 1,3 miliarde Euro reprezintă valoarea investițiilor pentru îmbunătățirea și extinderea celor 32 proiecte SMID. Restul de circa 0,7 miliarde Euro reprezintă valoarea investițiilor necesare pentru conformare pentru cele 9 județe și municipiul București, care încă nu au implementat un proiect SMID.

Jumătate din necesarul de investiții (circa 1 miliard Euro) sunt investiții necesare pentru atingerea obiectivelor de pregătire pentru reutilizare și reciclare la nivelul obiectivelor din PEC (dezvoltarea sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile și bio-deșeurilor,

instalații de sortare și instalații de tratare a bio-deșeurilor colectate separat, respectiv instalații de digestie anaeroba și instalații de compostare). Cealaltă jumătate a necesarului de investiții se refera la tratarea deșeurilor reziduale (instalații de tratare mecano-biologică, eventual una sau mai multe instalații de incinerare cu valorificare energetică și extinderea capacităților de depozitare existentă). Investițiile în instalații de tratare mecano-biologică sunt investiții obligatorii pentru conformare, care pe de o parte contribuie la creșterea ratei de reciclare prin sortarea materialelor reciclabile din deșeurile reziduale și asigură îndeplinirea obiectivului privind tratarea deșeurilor înaintea depozitării (criteriile Malagrotta,) precum și a obiectivului privind reducerea cantității de deșeuri depozitate.

În ceea ce privește **depozitele neconforme de deșeuri municipale**, în conformitate cu Tratatul de Aderare și cu directivele aplicabile, România trebuia să se conformeze următoarelor obligații principale: sistarea treptată a activității și închiderea a 240 depozite municipale clasa "b" neconforme până în 2017 (Directiva 1999/31/CE). Din acestea 139 au fost închise în perioada 2004 – 2009, iar 101 au sistat activitatea de depozitare până în anul 2017. Dintre cele 240 depozite, 28 depozite neconforme fac parte din cauza C-301/2017 prin care Comisia Europeană a constatat nerespectarea unor prevederi din legislația aplicabilă, anume sistarea activității de depozitare fără a finaliza și lucrările de închidere. În perioada 2017-2018 au fost deja închise 16 depozite. În prezent sunt în procedura de închidere sau urmează a fi închise 12 depozite.

Pentru investițiile ce vizează gestionarea deșeurilor este necesară asigurarea amplasării acestora în afara ariilor naturale protejate și a coridoarelor ecologice, pentru a evita apariția unor elemente perturbatoare în apropierea zonelor de habitat și de deplasare a speciilor de animale sălbatice.

Totodată, se are în vedere finanțarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului, astfel încât să se asigure funcționalitatea și sustenabilitatea sistemelor de management integrat al deșeurilor și să se îndeplinească obligațiile de conformare.

Având în vedere cele de mai sus, în vederea conformării cu legislația și accelerarea tranziției spre economia circulară, PODD va viza următoarele **tipuri majore de acțiuni**, astfel:

- **Îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor municipale în vederea asigurării tranziției spre economia circulară**, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri, respectiv:
 - Investiții în extinderea sistemelor de colectare separată atât în ceea ce privește colectarea din poartă în poartă a deșeurilor reciclabile și a biodeșeurilor, dar și colectarea deșeurilor textile și deșeurilor periculoase menajere (echipamente mobile de colectare, mașini pentru colectarea separată, infrastructura suport pentru colectarea, transportul deșeurilor și stocarea temporară, inclusiv centre de colectare prin aport voluntar)

<ul style="list-style-type: none"> ○ Investiții privind valorificarea materiala a deșeurilor (stații de sortare, stații de compostare și instalații de digestie anaerobă) ○ Investiții privind instalații de tratare a deșeurilor reziduale, inclusiv îmbunătățirea instalațiilor TMB existente. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșuri neconforme. ▪ Întărirea capacității instituționale a actorilor din sector (MMAP, ANPM, UAT, ADI-uri, ANRSC) in vederea accelerării tranziției spre economia circulara. <p>Beneficiari - Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară prin Consiliile Județene/ Primăria Municipiului București/primăriile de sector, Autorități publice centrale (ex. MMAP, ANPM, ANRSC)</p>
--

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):,

Text field [1 000]

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie	(v) Promovarea managementului durabil al apei	FED R FC	Mai dezvoltate Mai puțin dezvoltate	RC O 30	Length of new or upgraded pipes for the distribution systems of public water supply; (acțiunea v.2)	km	>=0	>0 Target value will be quantified by summing up the indicator from projects to be phased from 2014-2020

circulară 2.1 Investiții în sectorul apei și ape uzate, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu								programming period. It is assumed that new projects will be only completed during the programming period post 2027, given the historic duration of project preparation, selection and implementation.
Prioritatea 2. Dezvoltarea a infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară 2.1 Investiții în sectorul apei și ape uzate, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu	(v) Promovarea managementului durabil al apei	FED R FC	Mai dezvolta te Mai puțin dezvolta te	RC O 31	Length of new or upgraded pipes for the public network for collection of waste water; (acțiunea v.1)	km	>=0	>0 Target value will be quantified by summing up the indicator from projects to be phased from 2014- 2020 programming period. It is assumed that new projects will be only completed during the programming period post 2027, given the historic duration of project preparation, selection and implementation.

								on.
<p>Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară</p> <p>2.1 Investiții în sectorul apei și apele uzate, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu</p>	(v) Promovarea managementului durabil al apei	FED R FC	<p>Mai dezvoltate</p> <p>Mai puțin dezvoltate</p>	RC O 32	New or upgraded capacity for waste water treatment (acțiunea v.1)	l.e	>=0	<p>>0</p> <p>Target value will be quantified by summing up the indicator from projects to be phased from 2014-2020 programming period. It is assumed that new projects will be only completed during the programming period post 2027, given the historic duration of project preparation, selection and implementation.</p>
<p>Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară</p> <p>2.1 Investiții în</p>	(v) Promovarea managementului durabil al apei	FED R FC	<p>Mai dezvoltate</p> <p>Mai puțin dezvoltate</p>	2S 3	Investiții în infrastructura de apă și apă uzată ce necesită continuare în perioada următoare de programare	lei	>=0	<p>>0</p> <p>Target value is quantified in lei, based on the difference between the indicative allocation for this specific objective and the eligible budget of projects</p>

sectorul apei și ape uzate, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu								phased from 2014-2020 programming period
Prioritatea 2. Dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară 2.1 Investiții în sectorul apei și ape uzate, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu	(v) Promovarea managementului durabil al apei	FED R FC	Mai dezvolta te Mai puțin dezvolta te	25 4	Organizații din domeniul apei și ape uzate sprijinite (acțiunea v.3)	organizații		Target value is quantified based on counting the number of organisations involved in designing and applying the policy in the field of water and wastewater, assuming that each of them will be covered by capacity building projects
Prioritatea 2. Dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară	(vi) Promovarea tranziției către o economie circulară	FC	Mai dezvolta te Mai puțin dezvolta te	RC O 10 7	Investments in facilities for separate waste collection	euro	>=0	>0 Target value will be quantified based on the indicative allocation for separate waste collection.

2.2 Gestionare a eficienta a deseurilor în vederea accelerarii tranzitiei spre economia circulara								
Prioritatea 2. Dezvoltare a infrastruct urii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară 2.2 Gestionare a eficienta a deseurilor în vederea accelerarii tranzitiei spre economia circulara	(vi) Promovarea tranzitiei către o economie circulară	FC	Mai dezvolta te Mai puțin dezvolta te	2S 5	Capacități suplimentar e pentru reciclarea deșeurilor	lei	≥ 0	> 0 Target value will be quantified based on the indicative allocation for sorting, biomechanic al and/or composting of waste.
Prioritatea 2. Dezvoltare a infrastruct urii de apă și apă uzată și tranziția la	(vi) Promovarea tranzitiei către o economie circulară	FC	Mai dezvolta te Mai puțin dezvolta te	2S 6	Depozite neconforme de deșeuri municipale închise în condiții de siguranță pentru mediu și	Depozite neconform e	≥ 0	> 0 Target value will be calculated based on average budget of similar

o economie circulară					sănătatea umană			projects funded from LIOP and/or SOP-E
2.2 Gestionare a eficiența a deșeurilor în vederea accelerării tranziției spre economia circulară								
Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară	(vi) Promovarea tranziției către o economie circulară	FC	Mai dezvoltate Mai puțin dezvoltate	2S 7	Autorități cu responsabilități în domeniul deșeurilor sprijinite	organizații	>=0	>0 Target value will be calculated based on the number of relevant public institutions acting in waste domain assuming that all of them will benefit by capacity building support
2.2 Gestionare a eficiența a deșeurilor în vederea accelerării tranziției spre economia circulară								

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară 2.1 Investiții în sectorul apei și apele uzate, pentru a îndeplini cerințele directive lor de mediu	(v) Promovarea managementului durabil al apei	FE DR FC	Mai dezvoltate Mai puțin dezvoltate	RCR 41	Population connected to improved public water supply	persoane	0	2020	>0		Target value will be quantified by summing up the indicator from projects to be phased from 2014-2020 programming period. It is assumed that new projects will be only completed during the programming period post 2027, given the historic duration of project

											preparati on, selection and implemen tation
Prioritat ea 2. Dezvolta rea infrastru cturii de apă și apă uzată și tranziția la o economi e circulară 2.1 Investiții în sectorul apei și apei uzate, pentru a îndeplini cerințele directive lor de mediu	(v) Promovar ea managem entului durabil al apei	FE DR FC	Mai dezvol tate Mai puțin dezvol tate	R C R 42	Popula tion conne cted to at least secon dary public waste water treatm ent	persoane	0	2020	>0		Target value will be quantified by summing up the indicator from projects to be phased from 2014- 2020 program ming period. It is assumed that new projects will be only complete d during the program ming period post 2027, given the historic duration of project preparati on,

											selection and implementation
Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară	(vi) Promovarea tranziției către o economie circulară	FC	Mai dezvoltate Mai puțin dezvoltate	RC 103	Waste collected separately	Tone/an	0	2020	>0		Target value will be quantified based on the indicative allocation for separate waste collection
2.2 Gestionarea eficienței a deșeurilor în vederea accelerării tranziției spre economia circulară											
Prioritatea 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția	(vi) Promovarea tranziției către o economie circulară	FC	Mai dezvoltate Mai puțin dezvoltate	2S9	Deșuri reciclate	Tone /an	0	2020	>0		Target value will be calculated based on feasibility studies

la o economie circulară											
2.2 Gestionarea eficienței a deșeurilor în vederea accelerării tranziției spre economia circulară											

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority [300] (repeated for each priority)*

Prioritatea 3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ¹²	Code	Amount (EUR)
3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității,	FEDR	Mai dezvoltată	049 Protejarea, restaurarea și utilizarea sustenabilă a siturilor Natura 2000;	90.000.000
		Mai puțin	050 Protecția naturii și a	

¹² Not relevant for CF

asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate		dezvoltată	biodiversității, infrastructura verde	
			048 Calitatea aerului si măsuri de reducere a zgomotului	25.000.000
			046 Reabilitarea siturilor industriale si a terenurilor contaminate	50.000.000

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ¹³	Code	Amount (EUR)
3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate	FEDR	Mai dezvoltată Mai puțin dezvoltată	01 grant	165.000.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region ¹⁴	Code	Amount (EUR)	

2.A.2 Specific objective¹⁵ repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

Obiectiv Specific FEDR/FC (vii) Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Text field [8 000]

¹³ Not relevant for CF

¹⁴ Not relevant for CF

¹⁵ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

3.1 Conservarea biodiversității pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu

Romania, ca și toate statele membre ale Uniunii Europene, promovează conservarea naturii utilizând ca instrument principal dezvoltarea rețelei de arii protejate Natura 2000. Siturile din rețeaua Natura 2000 sunt identificate și declarate, pe baze științifice, conform procedurilor prevăzute în Directiva 92/43/CEE din 1992 privind Conservarea Habitadelor Naturale și a Faunei și Florei Sălbătice (Directiva Habitate) și Directiva 79/409 din 1979, amendată în 2009 prin Directiva 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbătice (Directiva păsări). Romania a identificat ariile protejate din Rețeaua Natura 2000 cu scopul de a menține într-o stare de conservare favorabilă cele mai reprezentative tipuri de habitate (enumerate în Anexa I a Directivei Habitate) și de specii ale Europei (enumerate în Anexa II a Directivei Habitate și în Anexa I a Directivei Păsări).

Totodată, conform articolului 8 din Directiva Habitate, SM trebuie să elaboreze Cadrul prioritar de acțiune (PAF), care este instrumentul strategic de planificare multianuală care are ca scop furnizarea unei imagini de ansamblu privind măsurile necesare pentru punerea în aplicare a rețelei Natura 2000 la nivel național și a infrastructurii sale ecologice asociate, specificând nevoile de finanțare a acestor măsuri. Astfel, în 2018 a fost elaborat PAF pentru perioada 2021-2027, documentul fiind transmis Comisiei Europene. În PAF este prezentat modul de finanțare din diverse surse și programe a obiectivelor identificate.

Managementul ariilor naturale protejate se realizează din mai 2017 de către Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate (ANANP) și entități terțe care dețin calitatea de administrator în baza contractelor de administrare încheiate cu ANANP.

În prezent Rețeaua Natura 2000 în România are 606 situri: 435 Situri de Importanță Comunitară (SCI)-uri și 171 Situri de Protecție Specială Avifaunistică (SPA-uri), ceea ce reprezintă 22,8% din suprafața teritoriului național.

La nivelul rețelei Natura 2000, 54,4% din suprafața SCI-urilor și 40% din suprafața SPA-urilor este ocupată cu terenuri cu categoria de folosință pădure; zonele cu vegetație de arbuști și pășuni acoperă 18,5% în SCI și 19,8% în SPA, iar categoria de folosință de terenuri arabile acoperă 5,4% în SCI și 14,5% în SPA. Zonele construite în Natura 2000 ocupă 0,73% SCI și 0,95% SPA.

În prezent sunt aprobate doar 300 de planuri de management pentru sit-urile Natura 2000 (pentru 215 SCI și 85 SPA), din cele 606 necesare pentru a acoperi toată rețeaua, ceea ce înseamnă că 49,50% din siturile Natura 2000 au planuri de management. Cele mai multe planuri (126) au fost aprobate în 2016-2017, prin urmare nu se poate realiza o evaluare a rezultatelor procesului de implementare.

În prezent au rămas aproximativ 200 de situri Natura 2000 fără planuri de management elaborate, iar un număr de aproximativ 80-90 planuri de management sunt în curs de elaborare prin POIM, urmând a fi finalizate și aprobate până la finalul anului 2023.

Totodată, trebuie reamintit ca în anul 2020 a fost demarat procesul de elaborare a obiectivelor specifice de conservare pentru siturile Natura 2000. Pentru soluționarea situațiilor în care lipsesc obiective specifice pentru situri, ANANP a elaborat Planul de acțiune referitor la aprobarea normelor de implementare a obiectivelor de conservare pentru ariile naturale protejate care au plan de management aprobat și de elaborare a setului de măsuri minime de conservare / obiective specifice premergătoare aprobării planului de management pentru ariile naturale protejate. Acesta prezintă abordarea propusă de ANANP pentru stabilirea obiectivelor specifice de conservare pentru toate ariile protejate și stabilește etapele necesar a fi urmate pentru fiecare situație distinctă (ex: stabilirea unor parametri comuni pentru habitate și specii, pentru a fi utilizați în stabilirea obiectivelor de conservare sau stabilirea surselor de informații acceptabile pentru identificarea datelor necesare). Planul stabilește ca termen un maxim de 90 de zile de la intrarea lui în vigoare pentru stabilirea parametrilor necesari și pentru începerea procesului de stabilire a obiectivelor specifice.

Un alt subiect important abordat în Planul de acțiune elaborat de ANANP este situația siturilor care au Planuri de Management, dar a căror valabilitate va expira în următorii ani. Majoritatea Planurilor de Management din România au fost elaborate în perioada 2011 – 2016, având o valabilitate de 5 ani. Astfel, majoritatea Planurilor de Management vor necesita o actualizare, iar realizarea acesteia va impune necesitatea unor resurse suplimentare, în special pentru actualizarea /extinderea inventarierilor și cartărilor habitatelor și speciilor de interes Comunitar. Intensificarea eforturilor pentru colectarea de date despre habitatele și speciile de interes Comunitar este de asemenea o acțiune prioritară, enunțată în Raportul Comisiei Europene referitor la politicile de mediu, elaborat în anul 2019. Administrarea adecvată a siturilor Natura 2000 va necesita de asemenea resurse suplimentare, în principal adresate implementării măsurilor de conservare prevăzute în Planurile de Management și realizării monitorizărilor pe termen lung a habitatelor și speciilor de interes Comunitar.

De asemenea, în vederea unui management eficient al rețelei Natura 2000 la nivel național se impune o întărire semnificativă a capacității administrative a ANANP, inclusiv a structurilor teritoriale astfel încât sistemul să devină operațional și să fie asigurat un management participativ al siturilor.

În vederea asigurării unui management eficient al Rețelei Natura 2000, prin PODD se au în vedere următoarele **tipuri de acțiuni**:

- îmbunătățirea accesului administratorilor siturilor Natura 2000 la servicii de asistență tehnică specializată pentru elaborarea sau revizuirea Planurilor de management a siturilor Natura 2000/ Planuri de acțiune pentru specii, pentru toate tipurile de habitate (inclusiv cele din mediu marin), prioritate la finanțare având planurile de management ale siturilor aflate în arealul proiectelor de infrastructură;

- menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor prin măsuri de conservare specifice prevăzute în planurile de management ale siturilor Natura 2000/planuri de acțiune pentru specii, și după caz a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate,
- facilitarea accesului autorităților și entităților cu rol în managementul biodiversității la servicii de asistență tehnică, cercetare și echipamente pentru îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor (ex. realizarea de studii științifice) și consolidarea capacității de management al rețelei Natura 2000 și al altor arii naturale protejate de interes național.

Beneficiari

1. Pentru investiții și elaborarea planurilor de management: / ANANP Administratori ai ariilor naturale protejate pentru ariile care au structuri de administrare proprii/ ARBDD. Proiectele pot fi depuse în parteneriat cu alte entități de drept public sau privat (ex. Institute de cercetare, ONG-uri),
Pentru ecosistemele degradate și serviciile furnizate în afara ariilor naturale protejate: administratori desemnați în condițiile legii și/sau proprietari ai suprafețelor de teren ce constituie ecosistem degradat aflat în proprietate publică.
2. Pentru dezvoltarea capacității administrative și complementaritatea nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor în domeniul biodiversității: MMAP/ANANP/APM/GNM/ARBDD/administratorii de parcuri / situri Natura 2000/alte arii naturale protejate.

3.2 Îmbunătățirea monitorizării calității aerului pentru îndeplinirea cerințelor de monitorizare și reducere a emisiilor rezultate din directive

Conform Directivei 2008/50/CE privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa, SM au obligația de a **îmbunătăți monitorizarea și evaluarea calității aerului**, precum și de a raporta COM asupra calității aerului. Poluanții monitorizați, metodele de măsurare, valorile limită, valorile țintă, pragurile de alertă și de informare și criteriile de amplasare a punctelor de monitorizare sunt stabilite de legislația națională în conformitate cu prevederile reglementărilor europene.

Totodată, conform Directivei (UE) 2016/2284 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici (Directiva NEC) fiecare Stat Membru are angajamente de monitorizare și reducere a emisiilor de poluanți atmosferici (particule fine în suspensie- PM_{2,5}, oxizi de azot-NO_x, dioxid de sulf – SO₂, compuși organici volatili- COV_{nm} și amoniac – NH₃) cu ținte stabilite pentru anii 2020 și 2030, precum obligația de a elabora un program național de control al poluării atmosferice (PNCPA).

În conformitate cu prevederile Legii nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător responsabilitatea privind monitorizarea calității aerului înconjurător în România revine

autorităților pentru protecția mediului.

Poluanții monitorizați, metodele de măsurare, valorile limită, valorile țintă, pragurile de alertă și de informare și criteriile de amplasare a punctelor de monitorizare sunt stabilite de legislația națională privind protecția atmosferei și sunt conforme cerințelor prevăzute de reglementările europene.

În prezent Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA) efectuează măsurători continue de dioxid de sulf (SO₂), oxizi de azot (NO_x), monoxid de carbon (CO), ozon (O₃), particule în suspensie (PM₁₀ și PM_{2.5}), benzen (C₆H₆), plumb (Pb), arsen (As), cadmiu (Cd), nichel (Ni), benzo(a)piren. În plus față de acești poluanți, Directiva NEC mai impune monitorizarea compușilor organici volatili- COV_{nm} și amoniacului – NH₃.

În prezent în România sunt amplasate 148 stații de monitorizare continuă a calității aerului, dotate cu echipamente automate pentru măsurarea concentrațiilor principalilor poluanți atmosferici. RNMCA cuprinde 41 de centre locale (aflate la Agențiile locale pentru Protecția Mediului) care colectează și transmit panourilor de informare a publicului datele furnizate de stații, iar după validarea primară le transmit spre certificare Centrului de Evaluare a Calității Aerului (CECA) din cadrul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului.

Sistemul de monitorizare permite autorităților locale pentru protecția mediului:

- să evalueze, să cunoască și să informeze în permanență publicul, alte autorități și instituții interesate, despre nivelul calității aerului;
- să ia, în timp util, măsuri prompte pentru diminuarea și/sau eliminarea episoadelor de poluare sau în cazul unor situații de urgență;
- să avertizeze și să protejeze populația în caz de urgență.

Informațiile privind calitatea aerului, provenite de la cele 148 de stații de monitorizare și datele meteorologice primite de la cele 123 stații de monitorizare sunt transmise la Centrele locale de la cele 41 Agenții pentru Protecția Mediului.

De menționat este faptul că în Raportul de Țară din 2019 privind punerea în aplicare a politicilor de mediu ale UE, Comisia subliniază că au fost identificate deficiențe grave și structurale în datele privind calitatea aerului măsurate de rețeaua de monitorizare din România și raportate Comisiei Europene și în realitate, situația ar putea fi mult mai gravă decât cea raportată efectiv. Astfel, Comisia propune ca și acțiune prioritară actualizarea și îmbunătățirea rețelei de monitorizare a calității aerului și asigurarea raportării prompte a datelor privind calitatea aerului.

De asemenea, în Raportul de Țară din 2020, emis în contextul Semestrului European, Comisia evidențiază că poluarea aerului continuă să fie o problemă în România, precum și faptul că modernizarea și îmbunătățirea rețelei de monitorizare a calității aerului și sprijinirea raportării în timp util a datelor privind calitatea aerului sunt de o importanță capitală.

Avand in vedere cele prezentate mai sus, prin PODD va fi finantata **dotarea RNMCA cu echipamente noi**, prin înlocuirea sau up-datarea echipamentelor existente de măsurare a poluanților uzate din punct de vedere moral și tehnic, astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE, conform prevederilor directivelor europene.

Beneficiar - Ministerul Mediului, Apelor si Pădurilor

3.3 Investigarea preliminară și detaliată a siturilor contaminate, evaluarea riscurilor asupra mediului și remedierea siturilor

Prin Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (HG nr. 683/2015) au fost inventariate 210 situri contaminate și 1183 situri potențial contaminate, ca urmare a desfășurării activităților economice, fără a se cunoaște însă gradul de contaminare și fără a exista o ierarhizare din perspectiva riscurilor pe care acestea le incumbă asupra stării de sănătate a populației și asupra mediului.

Numărul de situri contaminate/potențial contaminate menționat în actul normativ mai sus amintit, a fost stabilit pe baza unor informații calitative la nivelul anilor 2008/2013, iar în prezent este dificil de cuantificat situația la nivelul României, având în vedere că a fost imperios necesar elaborarea unui cadru unic de reglementare a gestionării siturilor potențial contaminate și contaminate, respectiv Legea nr. 74/2019 privind gestionarea siturilor potențial contaminate și a celor contaminate, care urmărește reglementarea unitară și distinctă a gestionării siturilor potențial contaminate și a celor contaminate.

Urmare adoptării Legii nr. 74/2019 privind gestionarea siturilor potențial contaminate și a celor contaminate, inventarul realizat conform Strategiei Naționale și Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România, adoptate prin HG nr. 683/2015, urmează a fi reactualizat pe baza metodologiilor de inventariere și investigare și remediere aprobate în concordanță cu noua lege. Metodologia de investigare a siturilor potențial contaminate și a celor contaminate și metodologia de remediere a siturilor contaminate au fost elaborate cu ajutorul unei asistențe tehnice în perioada 2017-2018.

Metodologia de investigare reprezintă setul de măsuri pentru: i) Identificarea și inventarierea siturilor potențial contaminate; ii) Investigarea preliminară a siturilor potențial contaminate; iii) Investigarea detaliată și evaluarea riscului și iv) realizarea listelor județene și a Inventarului național al siturilor potențial contaminate, siturilor contaminate și siturilor remediate. Metodologia clarifică, de asemenea, modelul conceptual al sitului, precizează responsabilitățile și procedurile în cazul siturilor potențial contaminate și contaminate orfane precum și procedura de acreditare a experților (persoane fizice și juridice) care desfășoară activități din domeniul gestionării siturilor potențial contaminate și a celor contaminate.

Conform Legii nr.74/2019 privind gestionarea siturilor potențial contaminate și a celor

contaminate, pașii necesari a fi parcurși sunt:

- Identificarea siturilor potențial contaminate;
- Inventarierea siturilor potențial contaminate;
- Investigarea preliminară a siturilor potențial contaminate;
- Investigarea detaliată și evaluarea riscului asupra mediului;
- Prioritizarea siturilor declarate contaminate;
- Remedierea siturilor contaminate;
- Monitorizarea post remediere.

Informațiile rezultate în urma aplicării legislației naționale în domeniul gestionării siturilor contaminate, în etapele de inventariere și investigare vor fi cumulate într-o bază de date la nivel național în sistem GIS care va reprezenta un instrument de lucru util autorității publice centrale și locale pentru protecția mediului care să stea la baza alegerii celor mai potrivite soluții în vederea remedierii acestora.

Finanțarea proiectelor privind remedierea siturilor contaminate poate avea o contribuție directă la dezvoltarea infrastructurii verzi.

Prin PODD vor fi promovate **acțiuni** privind:

- sprijinirea procesului de inventariere și investigare preliminară și detaliată a siturilor potențial contaminate (în principal prin dezvoltarea unei baze de date și a unei platforme GIS care să permită actualizarea permanentă a acestora);
- remedierea siturilor contaminate orfane aflate în proprietatea autorităților publice sau puse la dispoziția acestora de către proprietar, asigurarea calității factorilor de mediu, în vederea protejării sănătății umane și mediului, inclusiv monitorizarea post-remediere a acestora.

Beneficiari - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA), autorități publice centrale și locale, alte organisme publice în domeniul protecției mediului, inclusiv structuri subordonate acestora, cu responsabilități în domeniul gestionării siturilor contaminate

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
Prioritatea 3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate 3.1 Conservarea biodiversității	Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	FERD	Mai dezvoltată Mai puțin dezvoltată	RCO 37	Surface of Natura 2000 sites covered by protection and restoration measures (acțiunea vii.1)	hectare	>0	>0
Prioritatea 3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate 3.1 Conservarea biodiversității	Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	FERD	Mai dezvoltată Mai puțin dezvoltată	254	Structuri cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate sprijinite	structuri	>0	>0
Prioritatea 3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și	Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în	FERD	Mai dezvoltată Mai puțin dezvoltată	255	Planuri de management a siturilor Natura 2000/ Planuri de acțiune pentru specii	planuri	>0	>0

remediere a siturilor contaminate 3.1 Conservarea biodiversității	mediul urban și reducerea poluării				elaborate			
Prioritatea 3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității , asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate 3.2. Îmbunătățire a monitorizării calității aerului	Îmbunătățir ea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructur ii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	FER D	Mai dezvoltat ă Mai puțin dezvoltat ă	RCO3 9	Area covered by systems for monitoring air pollution installed	hectare	>=0	>0
Prioritatea 3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității , asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate 3.3 Investigarea preliminară și detaliată a siturilor contaminate, evaluarea	Îmbunătățir ea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructur ii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	FER D	Mai dezvoltat ă Mai puțin dezvoltat ă		Sprijin pentru inventarierea siturilor contaminate	lei	0	>0

riscurilor asupra mediului si remediarea siturilor								
Prioritatea 3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității , asigurarea calității aerului și remediare a siturilor contaminate 3.3 Investigarea preliminară și detaliată a siturilor contaminate, evaluarea riscurilor asupra mediului si remediarea siturilor	Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	FER D	Mai dezvoltată Mai puțin dezvoltată	RCO38	Surface area of rehabilitated land supported	hectare	>=0	>0

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]

	goal or EMFF)										
Prioritatea 3. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remedierea siturilor contaminate	Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	FER D	Mai dezvoltată Mai puțin dezvoltată	256	Situri Natura 2000 și alte arii protejate aflate în stare favorabilă de conservare la un an de la finalizarea proiectului	hectare	0	2020			
3.1 Conservarea biodiversității											
Prioritatea 3.	Îmbunătățirea protecției	FER D	Mai dezvoltată	257	Autorități și entități cu rol în	Autorități și entități	0	2020			

Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remedierea așezărilor contaminate	și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării		tată Mai puțin dezvoltată		managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate care utilizează instrumente/rapoarte-studii/metodologii dezvoltate prin proiect	i					
3.1 Conservarea biodiversității											

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority [300] (repeated for each priority)*

Prioritatea 4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) *[This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]*

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ¹⁶	Code	Amount (EUR)
4. Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor	FEDR	Mai dezvoltată Mai puțin dezvoltată	035 Măsurile de adaptare la schimbările climatice și prevenirea și managementul riscurilor legate de climă: inundații și alunecări de teren (inclusiv sensibilizare, protecție civilă și sisteme și infrastructuri de management al dezastrelor)	190.000.000
			037 Măsurile de adaptare la schimbările climatice și prevenirea și managementul riscurilor legate de climă: altele, de exemplu, furtuni și secetă (inclusiv sensibilizare, protecție civilă și sisteme și infrastructuri de management al dezastrelor)	
			040 Gospodărirea apelor și conservarea resurselor de apă (inclusiv managementul bazinelor hidrografice, măsuri specifice de adaptare la schimbările climatice, reutilizare, reducerea pierderilor)	
			038 Prevenire și management al riscurilor naturale care nu au legătură cu clima (de ex. cutremurele), precum și al riscurilor legate de activitățile umane (de ex. accidente tehnologice), inclusiv sensibilizare, protecție civilă și sisteme și infrastructuri de management al dezastrelor	200.000.000

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ¹⁷	Code	Amount (EUR)
4. Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul	FEDR	Mai dezvoltată	01 Granturi	390.000.000
		Mai puțin dezvoltată		

¹⁶ Not relevant for CF

¹⁷ Not relevant for CF

riscurilor				
------------	--	--	--	--

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region ¹⁸	Code	Amount (EUR)	

2.A.2 Specific objective¹⁹ repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

Obiectiv specific FEDR/FC (iv) Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Text field [8 000]

Conform Raportului de țară realizat de Comisia Europeană “Evaluarea din 2019 a punerii în aplicare a politicilor de mediu ale UE - Raport de țară - România”, România înregistrează întârzieri în ceea ce privește măsurile de adaptare la schimbările climatice, prevenirea inundațiilor și a altor pericole naturale. În raport s-au identificat ca fiind prioritare investițiile pentru a promova adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor și reziliența în fața dezastrelor și, în special, pentru a pune în aplicare strategii de prevenire a riscurilor și a aborda riscurile legate de schimbările climatice și riscurile naturale (inundații, secetă, incendii forestiere, alunecări de teren, cutremure), conform priorităților stabilite la nivel național și în cadrul coordonării și cooperării transfrontaliere și transnaționale.

Întregul proces de **evaluare a riscurilor la nivel național** a fost derulat ținând cont de dispozițiile Deciziei nr 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului, din 17 decembrie 2013, privind Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene. De asemenea, evaluările s-au bazat pe date istorice cu privire la impactul fiecărui risc, precum și pe diferite evaluări elaborate la nivelul instituțiilor relevante.

Totodată, evaluările pe fiecare tip de risc s-au efectuat pe baza unei metodologii de evaluare

¹⁸ Not relevant for CF

¹⁹ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

a riscurilor la nivel național. Astfel, a fost dezvoltată o analiză aprofundată a fiecărui risc, cu ajutorul unor scenarii relevante și valorile indicatorilor de impact specifici, cum ar fi cei ce se referă la impactul fizic (impactul uman inclus), impactul economic și socio-psihologic, precum și, amploarea probabilă și criteriile de selecție pentru scenarii.

Conform evaluării riscului de dezastre la nivel național, inundațiile și seceta reprezintă unele dintre cele mai importante riscuri din cele 10 tipuri de hazarduri selectate pe baze științifice pentru a fi supuse evaluării naționale, din lista riscurilor recunoscute de legislația românească, pe baze istorice, ca fiind probabile să aibă loc pe teritoriul României.

4.1 Managementul inundațiilor și al secetei

Implementarea Directivei 2007/60/CE privind evaluarea și **managementul riscului la inundații** este un proces ciclic cu repretabilitate la 6 ani. Principalele rezultate obținute în ciclul I de implementare al Directivei Inundații 2007/60/CE sunt: inventarul inundațiilor istorice semnificative și lista zonelor cu risc potențial semnificativ la inundații, hărțile de hazard și de risc la inundații și planurile de management al riscului la inundații, aprobate prin H.G. 972/2016.

În ciclul II de raportare al Directivei Inundații s-a reluat procesul de evaluare preliminară a riscului la inundații, fiind colectate informații cu privire la inundațiile produse în România în perioada 2010 – 2016 (în ciclul I al Directivei fiind analizată perioada 1960-2010), în vederea stabilirii inundațiilor istorice semnificative. Tot în cadrul acestei etape vor fi reanalizate zonele cu risc potențial semnificativ raportate în cadrul primului ciclu și propusă eliminarea sau completarea cu anumite zone a listei raportate în anul 2012.

Pe baza pericolelor de inundații și a hărților de risc de inundații elaborate conform Directivei privind Inundațiile, Administrația Națională "Apele Române", sub coordonarea științifică a Institutului Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor, a elaborat Planuri de Management a Riscului de Inundații (PMRI) pentru toate cele 11 Administrații Bazinale de Apă (ABA) și fluviul Dunărea. Principalul capitol al MPRI vizează măsurile propuse de Administrația Bazinelor Hidrografice, care au ca scop reducerea riscului de inundații. Conform acestor documente strategice, măsurile privind gestionarea inundațiilor vor urmări 5 domenii de acțiune, respectiv: prevenire, protecție, pregătire, conștientizarea riscului la inundații, refacere/reconstrucție. De asemenea, prin PMRI au fost evaluate costurile generate de riscul la inundații, acestea ridicându-se la aproximativ 3,7 miliarde de euro. PMRI elaborate în primul ciclu de implementare a directivei inundații sunt valabile până la sfârșitul anului 2020, ele urmând a fi reactualizate, un prim draft urmând a fi finalizat în 2021.

În plus față de investițiile identificate în PMRI, avaria, accidentele, distrugerea unor baraje pot avea consecințe grave asupra populației, obiectivelor socio-economice și mediului din zonele expuse, dar și asupra rezervei de apă. Astfel, este nevoie de intervenții asupra barajelor existente pentru prevenirea riscurilor, cu includerea de măsuri pentru restabilirea conectivității longitudinale a corpurilor de apă, prin soluții adecvate ce permit deplasarea

ihtiofaunei aval – amonte și amonte – aval de baraj, luând în considerare inclusiv efecte potențial a fi generate în timp de schimbările climatice.

Investițiile vor avea în vedere o abordare integrată a managementului resursei de apă prin conservarea, asigurarea și protejarea acesteia prin punerea în siguranță a infrastructurii de stocare, creșterea capacității de atenuare (modificarea regulamentelor de exploatare a acumularilor în vederea creșterii volumului pentru atenuarea undei de viitura sau introducerea în regulamentul de exploatare a folosinței de preluare unda de viitura), decolmatare, prevenirea fenomenelor de eutrofizare, precum și reducerea impactului manifestării secetei. Totodată, aceste măsuri vor contribui și la conservarea biodiversității.

Proiectele finanțate prin PODD vor viza gestionarea inundațiilor și vor fi identificate pe baza planurilor de management a bazinelor hidrografice (PMBH) și planurilor de management a riscului la inundații (PMRI). În același timp, investițiile propuse pentru măsurile de prevenire a riscului la inundații vor contribui la limitarea efectelor altor fenomene specifice schimbărilor climatice, de exemplu, seceta hidrologică și pedologică sau alunecările de teren.

Seceta este un alt risc natural major determinat de un complex de condiții climatice, pedologice, fiziologice, caracterizat prin existența apei sub valorile optime.

Datele climatice înregistrate în ultimele decenii au arătat o încălzire progresivă a atmosferei, precum și o frecvență mai mare a evenimentelor extreme, alternanțele rapide ale valurilor de căldură severă, perioade secetoase și precipitații abundente. Astfel, în România, temperatura medie anuală a aerului a crescut cu 0,6 ° C în ultimii 100 de ani.

Proiecțiile viitoare privind gradul de severitate a secetei, sugerează faptul că, în România secetele vor fi din ce în ce mai intense, în condițiile semnalului încălzirii globale, mai ales pentru bazine hidrologice din sudul, sud-estul și estul României (<600 m³ de apă / ha – seceta pedologică extremă și severă). Pentru viitorul apropiat (2021-2050), la nivelul României, rezultatele experimentelor numerice cu modele climatice indică, față de intervalul de referință (1961-1990) o creștere medie a temperaturii lunare în cea mai caldă luna a anului cu peste 4°C și o reducere medie a cantității lunare de precipitații de până la 15%, în timpul verii, în cel mai pesimist scenariu.

Astfel, există risc de deșertificare în sudul și estul României, unde studiile recente au generat avertismente serioase conform cărora 13 județe (Timiș, Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Călărași, Constanța, Ialomița, Brăila, Tulcea, Galați și Vaslui) se confruntă cu acest risc ce determină, în principal, fenomenul de eroziune a solului, ceea ce determină nevoia de investiții care să vizeze conservarea acestuia.

La nivel național se află în curs de elaborare Planurile de Management ale Secetei bazate pe soluțiile de evaluare a riscului și în contextul Directivei Cadru UE a Apei - ca parte a Planurilor de Management ale Bazinelor Hidrografice (decembrie 2021, primele versiuni aferente celui de al treilea ciclu de planificare, conform Directivei Cadru UE a Apei 2000/60CE).

În ceea ce privește monitorizarea secetei, Administrația Națională de Meteorologie

derulează un program special de agrometeorologie la 66 stații la nivel național, din totalul de 164 stații din rețeaua națională de stații meteorologice de suprafață. Pentru a se asigura o monitorizare eficientă a fenomenului de secetă și un grad de acuratețe crescut al alertelor privind dinamica, extinderea și intensitatea secetei în România, se impune creșterea numărului de observații și măsurători agrometeorologice la nivel național/regional cu cel puțin 98 de stații noi de măsurare a umidității solului, precum și elaborarea de produse tematice și aplicații software privind intensitatea și dinamica fenomenului de secetă la nivel național/regional.

Totodată, implementarea Directivei Inundații – ciclul III de raportare impune adaptarea structurilor, optimizarea proceselor și pregătirea resurselor umane necesare îndeplinirii obligațiilor asumate în scopul consolidării capacității autorităților și instituțiilor publice din domeniul gospodăririi apelor și al managementului riscului la inundații.

Având în vedere cele menționate, investițiile din PODD vor viza managementul riscurilor generate de inundații și secetă și reducerea impactului acestora asupra populației, proprietății și mediului, prin următoarele **tipuri majore de acțiuni**:

- amenajarea complexă a bazinelor hidrografice prin utilizarea infrastructurii verzi sau prin adaptarea, construirea ori reabilitarea infrastructurii existente de gospodărire a apelor și îmbunătățiri funciare adaptate la noile practici UE, inclusiv cele privind asigurarea conectivității laterale și/sau transversale a râului;
- dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidro-meteorologice severe (inundații și secetă) pentru evaluarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv activități în scopul conștientizării publice;
- consolidarea capacității administrative pentru asigurarea implementării directivelor europene în domeniu.

În implementarea măsurilor menționate, se va acorda prioritate utilizării infrastructurii verzi pentru prevenirea inundațiilor și reducerii impactului manifestării secetei. Totodată, va fi continuată pregătirea și implementarea proiectelor de prevenire a riscului la inundații demarate în perioada 2014-2020. Justificarea investițiilor se va baza pe cerințele din Ghidul pentru elaborarea studiului de fezabilitate pentru proiectele de management a riscului de inundații, utilizat în perioada 2014-2020 (elaborat cu sprijin JASPERS).

Potențiali **beneficiari** sunt: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Administrația Națională Apele Române (ANAR), Administrația Națională de Meteorologie, ROMSILVA, Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, parteneriate între instituțiile publice centrale cu rol în gestionarea inundațiilor, precum și cu ONG-urile și alte structuri cu o anumită specializare în domeniul ecologic, care pot să asigure expertiza necesară pentru implementarea măsurilor de tip non-structural, APL.

4.2 Combaterea eroziunii costiere

Un alt tip de risc punctual menționat în evaluarea națională a riscurilor este **eroziunea**

costieră. Aceasta determină pierderea unor terenuri deosebit de valoroase, pierdere care afectează ecosistemele costiere și aduce pagube economice și sociale zonei. Luând în considerare aceste aspecte, în anul 2012, a fost aprobat la nivelul ANAR, un Master Plan pentru "Protecția și refacerea zonei costiere" care este orientat pe termen lung – 30-50 de ani, conform Directivei 2008/56/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 iunie 2008 de instituire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii privind mediul marin.

Principalele lucrări de investiții propuse în Master Plan au fost structurate în pachete de proiecte necesar a fi implementate pe termene scurt, mediu și lung. Astfel, în perioada 2013-2015 a fost implementată faza I (termen scurt) prin proiecte implementate prin POS Mediu, fiind protejată o lungime de coastă de 7,3 km și mărită suprafața plajelor cu 60,66 ha. Faza a II-a a Master Planului este implementată prin POIM, fiind semnat contractul de finanțare pentru implementarea proiectului major "Reducerea eroziunii costiere FAZA II". Proiectul se află în implementare, având ca termen final 2023, însă este posibil să fie nevoie de o implementare pe durata a 2 perioade de programare financiară.

Astfel, prin PODD se au în vedere continuarea măsurilor de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere, beneficiar fiind ANAR (prin Administrația Bazinală de Apă Dobrogea Litoral).

4.3 Îmbunătățirea sistemului de managementul riscurilor

În ceea ce privește **managementul riscurilor**, este în continuare nevoie de investiții în vederea asigurării unei societăți reziliente la riscuri și dezastre și adaptată la realitatea operațională. Astfel, sunt necesare investiții ținând seama de nevoia comunității de a se adapta și recupera după un dezastru prin menținerea și reabilitarea structurilor și funcțiilor sale esențiale.

Strategia de consolidare și dezvoltare a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență pentru perioada 2016-2025, aprobată prin HG 951/2016, are ca obiectiv fundamental consolidarea și dezvoltarea IGSU în vederea creșterii capacității operaționale și de răspuns, reducerii impactului efectelor situațiilor de urgență asupra comunităților și îmbunătățirii calității misiunilor executate în folosul populației.

Prin concepția de pregătire a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență (IGSU) sunt stabilite specializările necesare îndeplinirii tipurilor de misiuni din competență, care necesită o rețea de 21 centre de pregătire, dintre care până la finalul perioadei de programare 2014-2020 vor fi realizate 5, reprezentând 23%. Din această perspectivă, pentru perioada de programare 2021-2027, IGSU vizează realizarea încă 10 centre de pregătire. Centrele vor fi destinate atât pregătirii și evaluării competențelor personalului profesionist aparținând IGSU, asigurând în același timp și pregătirea celorlalte instituții care asigură funcții de sprijin pe timpul situațiilor de urgență, respectiv pregătirea voluntarilor cooptați de IGSU prin programul „Fii voluntar”.

Totodată, potrivit analizei situației logistice a IGSU la nivelul anului 2022, aproximativ 20 %

din tehnica de intervenție va avea durata normată de viață consumată la finalul anului 2020, ajungând uzate din punct de vedere fizic și moral, motiv pentru care în perioada de programare 2021-2027 trebuie continuat procesul de dotare cu mijloace tehnice și echipamente.

Ținând seama de cele de mai sus, **tipurile majore de acțiune** avute în vedere **sprijinirea măsurilor pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.**

Beneficiari ai măsurilor vor fi MAI/ IGSU și structurile cu atribuții în managementul situațiilor de urgență și asigurarea funcțiilor de sprijin, Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS).

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – Article 17(3)(d)(iv)

Text field [2 000]

[1 000]

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
Prioritatea 4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor 4.1 Managementul inundațiilor	(iv) Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței	FED R	Mai dezvoltată Mai puțin dezvoltată	RCO2 5	Coastal strip, river bank and lakeshore flood protection newly built or consolidated	km	>=0	>0

	În urma dezastrelor							
Prioritatea 4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor 4.2 Managementul secetei	(iv) Promovare a adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor	FED R	Mai dezvoltat ă Mai puțin dezvoltat ă	RCO2 6	Green infrastructur e built or upgraded for adaptation to climate change	hectare	>=0	>0
Prioritatea 4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor 4.3 Combaterea eroziunii costiere	(iv) Promovare a adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor	FED R	Mai puțin dezvoltat ă	RCO2 4	Investments in new or upgraded disaster monitoring, preparednes s, warning and response systems	euro	>=0	>0

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
Prioritatea 4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor 4.1 Managementul inundațiilor	(iv) Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrilor	FE DR	Mai dezvoltată Mai puțin dezvoltată	RCR 35	Population benefiting from flood protection measures	persoane	0	2020	>0		
Prioritatea 4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor 4.2 Managementul secetei	(iv) Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a	FE DR	Mai dezvoltată Mai puțin dezvoltată		Population benefiting from protection measures against climate	persons					

	rezilien ței în urma dezastr elor				relate d natura l disast er (other than flood and wildfir es)						
Prioritatea 4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor 4.3 Combaterea eroziunii costiere	(iv) Promov area adaptăr ii la schimb ările climatic e, a preveni rii riscuril or și a rezilien ței în urma dezastr elor	FE DR	Mai puțin dezvol tată		Timp mediu de răspu ns la situații de urgenț ă	minute		2020			

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

3. Financial plan

Reference: Article 17(3)(f)(i)-(iii); Article 106(1)-(3), Article 10; Article 21; CPR

3.A Transfers and contributions²⁰

Reference: Article 10; Article 21; CPR

²⁰ Applicable only to programme amendments in line with Article 10 and 21, CPR.

☐ Programme amendment related to Article 10, CPR (contribution to Invest EU)
☐ Programme amendment related to Article 21, CPR (transfers to instruments under direct or indirect management or between shared management funds)

Table 17: Transfers between shared management funds*

Receiving fund / instrument Transferring fund /instrument		ERDF				ESF+				CF	EMFF	AMIF	ISF	BMVI	Total
		More developed	Transition	Less developed	Outermost and northern sparsely populated	More developed	Transition	Less developed	Outermost and northern sparsely populated						
ERDF	More developed														
	Transition														
	Less developed														
	Outermost and northern sparsely populated														
ESF+	More developed														
	Transition														
	Less developed														
	Outermost and northern sparsely populated														
CF															
EMFF															
Total															

* Cumulative amounts for all transfers during programming period.

3.1 Financial appropriations by year

Reference: Article 17(3)(f)(i)

Fund	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ERDF	More developed								
	Transition								
	Less developed								
	Outermost and northern sparsely populated								
Total									
ESF+	More developed								
	Transition								
	Less developed								
	Outermost and northern sparsely populated								
Total									

Cohesion Fund	N/A								
EMFF	N/A								
Total									

3.2. Total financial appropriations by fund and national co-financing *

Reference: Article 17(3)(f)(ii), Article 17(6)

For the Investments for Jobs and Growth goal:

Table 11: Total financial appropriations by fund and national co-financing										
Policy/JTF objective or TA	Priority	Basis for calculation EU support (total or public)	Fund	Category of region**	EU contribution (a)	National contribution (b)=(c)+(d)	Indicative breakdown of national contribution		Total (e)=(a)+(b)***	Co-financing rate (f)=(a)/(e)***
							public (c)	private (d)		
	Priority 1	P/T	ERDF	Less developed						
				More developed						
				Transition						
				Special allocation for outermost and northern sparsely populated regions						
	Priority 2		ESF+	Less developed						
				More developed						
				Transition						
				Outermost and northern sparsely populated regions						
	Priority 3		JTF****	Less developed						
				More developed						
				Transition						
	Priority 4		CF							
TA	TA Art. 29 CPR		ERDF or ESF+ or CF or JTF							
	TA Art. 30 CPR		ERDF or ESF+ or CF or JTF							
Total ERDF				More developed						
				Transition						
				Less developed						
Total ESF+				Special allocation for outermost and northern sparsely populated regions						
				More developed						
				Transition						
				Less developed						

			Outermost and northern sparsely populated regions						
Total JTF			More developed						
			Transition						
			Less developed						
Total CF		N/A							
Grand total									

* Prior to the mid-term review in 2025 for the ERDF, the ESF+, the CF and the JTF, financial appropriations for the years 2021 to 2025 only.

**For ERDF: less developed, transition, more developed, and, where applicable special allocation for outermost and northern sparsely populated regions. For ESF+: less developed, transition, more developed and, where applicable, additional allocation for outermost and northern sparsely populated regions. For CF: not applicable. For technical assistance, application of categories of region depends on selection of a fund.

*** Where relevant for all categories of region.

**** Indicate the total JTF resources as a result of Table 18 (i.e. a JTF allocation and the complementary support transferred from the ERDF and the ESF+).”

4. Enabling conditions

Reference: Article 17(3)(h)CPR

Table 12: Enabling conditions							
Enabling conditions	Fund	Selected specific objective (N/A to the EMFF)	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
Guvernanța în sectorul energetic	ERDF, CF	(i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Yes/No	Sunt adoptate planuri naționale în domeniul energiei și al climei, care includ: 1. Toate elementele prevăzute de modelul din anexa I la Regulamentul privind guvernanța uniunii	Y/N	[500]	[1 000]

				energetice			
				2.O descriere orientativă a resurselor și mecanismele de finanțare avute în vedere pentru măsurile de promovare a energiei cu emisii scăzute de carbon	Y/N		
Cadru eficace de management al riscului de dezastre.	ERDF, CF	(iv) Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor		Existența unui plan național sau regional de management al riscului de dezastre, coerent cu actualele strategii de adaptare la schimbările climatice, care cuprinde:			

				1. o descriere a principalelor riscuri, evaluate în conformitate cu dispozițiile articolului 6 litera (a) din Decizia nr. 1313/2013/UE, care reflectă amenințările curente și cele pe termen lung (25-35 ani). În ceea ce privește riscurile legate de schimbările climatice, evaluarea se bazează pe previziunile și scenariile în materie de schimbări climatice			
				2. o descrierea			

				a măsurilor de prevenire, pregătire și reacție la dezastre, prin care să se abordeze principalele riscuri identificate. Măsurile sunt ierarhizate în funcție de riscuri și de impactul economic al acestora, de lacunele în materie de capacități, precum și de eficiența și eficacitatea lor, ținând-se cont de alternativele posibile			
				3.informații privind			

				resursele și mecanismele bugetare și de finanțare disponibile pentru a acoperi costurile de exploatare și de întreținere legate de prevenire, pregătire și reacție			
Planificarea actualizată pentru investițiile necesare în sectorul apei și cel al apelor uzate	ERDF, CF	(v) Promovarea managementului durabil al apei		Pentru fiecare dintre cele 2 sectoare, există un plan național de investiții care cuprinde: 1. Evaluarea stadiului actual de punere în aplicare a Directivei privind epurarea			

				apelor uzate urbane (DEAUU), 91/271/CEE c [și a Directivei privind apa potabilă (DAP) 98/83/CE]			
				2. Identificarea și planificarea oricăror investiții publice, inclusiv o estimare financiară orientativă a acestora: a. Necesare pentru a asigura conformitatea cu DEAUU, inclusiv o ierarhizare din perspectiva dimensiunii aglomerărilor și a impactului			

				<p>asupra mediului, cu investiții defalcate pentru fiecare aglomerare</p> <p>b.Necesare pentru punerea în aplicare a Directivei DAP (98/83/CE) privind apa potabilă</p> <p>c.Necesare pentru a răspunde nevoilor generate de reformare propusă (COM(2017) 753 final), în special cu privire la parametrii de calitate revizuiți enumerați în</p>			
--	--	--	--	--	--	--	--

				anexa I			
				3.Estimarea investițiilor necesare pentru reînnoirea infrastructurilor existente de epurare a apelor uzate și de alimentare cu apă, inclusiv a rețelelor, bazată pe vârsta acestora și pe planuri de amortizare			
				4.Indicarea posibilelor surse de finanțare publică, atunci când aceasta este necesară pentru completarea veniturilor din taxe de			

				utilizare			
Planificare actualizată a gestionării deșeurilor	ERDF, CF	(vi) Promovarea tranziției către o economie circulară		Existența unui (unor) plan (planuri) de gestionare a deșeurilor – în conformitate cu articolul 28 din Directiva 2008/98/CE, astfel cum a fost modificată prin Directiva UE 2018/851 – care acoperă întreg teritoriul statului membru și care include (inclusiv): 1. O analiză a situației actuale a gestionării deșeurilor în entitatea geografică în cauză, incluzând tipul,			

				cantitatea și sursa deșeurilor generate, precum și o evaluare a evoluției lor viitoare ținând seama de impacturile preconizate ale măsurilor prevăzute în programul (programele) de prevenire a generării de deșeuri, elaborat(e) în conformitate cu articolul 29 din Directiva 2008/98/CE, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2018/851/EU			
				2.O evaluare a			

				sistemelor existente de colectare a deșeurilor, inclusiv acoperirea materială și teritorială a colectării separate și măsurile de îmbunătățire a funcționării acesteia, precum și necesitatea unor noi sisteme de colectare			
				3.Evaluarea decalajelor de investiții care justifică necesitatea închiderii instalațiilor existente de deșeuri și a			

				infrastructurilor suplimentare sau modernizate de deșeuri, cu informații privind sursele de venituri disponibile pentru acoperirea costurilor de exploatare și de întreținere			
				4.Informații privind modul în care vor fi determinate locațiile viitoare ale siturilor și capacitatea viitoarelor instalații de tratare a deșeurilor			

5. Programme authorities

Reference: Article 17(3)(j); Article 65, Article 78 CPR

Table 13: Programme authorities			
Programme authorities	Name of the institution [500]	Contact name [200]	E-mail [200]
Managing authority	Ministerul Fondurilor Europene		
Audit authority	de Autoritatea de Audit de pe lângă Curtea de Conturi a României		
Body which receives payments from the Commission	Autoritatea de Certificare și Plată (ACP), structură în cadrul Ministerului Finanțelor Publice		
Accounting function in case this function is entrusted to a body other than the managing authority	Autoritatea de Certificare și Plată (ACP), structură în cadrul Ministerului Finanțelor Publice		

6. Partnership

Reference: Article 17(3)(g)

Text field [10 000]

Pregătirea Programului Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 fost coordonată de Ministerul Fondurilor Europene, cu respectarea și aplicarea principiului parteneriatului, care a presupus o cooperare strânsă cu autoritățile publice responsabile de politicile doemniilor finanțate prin program, precum și cu principalele tipuri de beneficiari, și alți reprezentanți ai societății civile, mediului academic și socio-economic implicate sau vizați de acțiunile finanțabile prin PODD.

S-a format un grup de lucru instituit prin ordin de ministru cu principalele instituții implicate în procesul de elaborare a PODD, după cum urmează: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, Ministerul Agriculturii și dezvoltării Rurale, MLPDA, MAPN, SGG.

De asemenea, alte instituții implicate sunt: Administrația Națională Apele Române, Autoritatea Națională pentru Meteorologie, operatorii naționali distribuție energie, Transelectrica, operatorii de distribuție concesionari ai serviciului public de energie electrică, reprezentanți ai IMM-urilor și ai întreprinderilor mari.

.....

7. Communication and visibility

Reference: Article 17(3)(i) CPR, Article 42(2) CPR

Text field [4 500]